

ACTIVE POS OIL

TIRDZniecības TERMINĀLS LIETOTĀJA INSTRUKCIJA

Oļegs Halatovs
BRIO ACTIVE POS Oil
Lietotāja instrukcija.

BRIO EngineerinG
RĪGA, LATVIJA
www.brio.com.lv

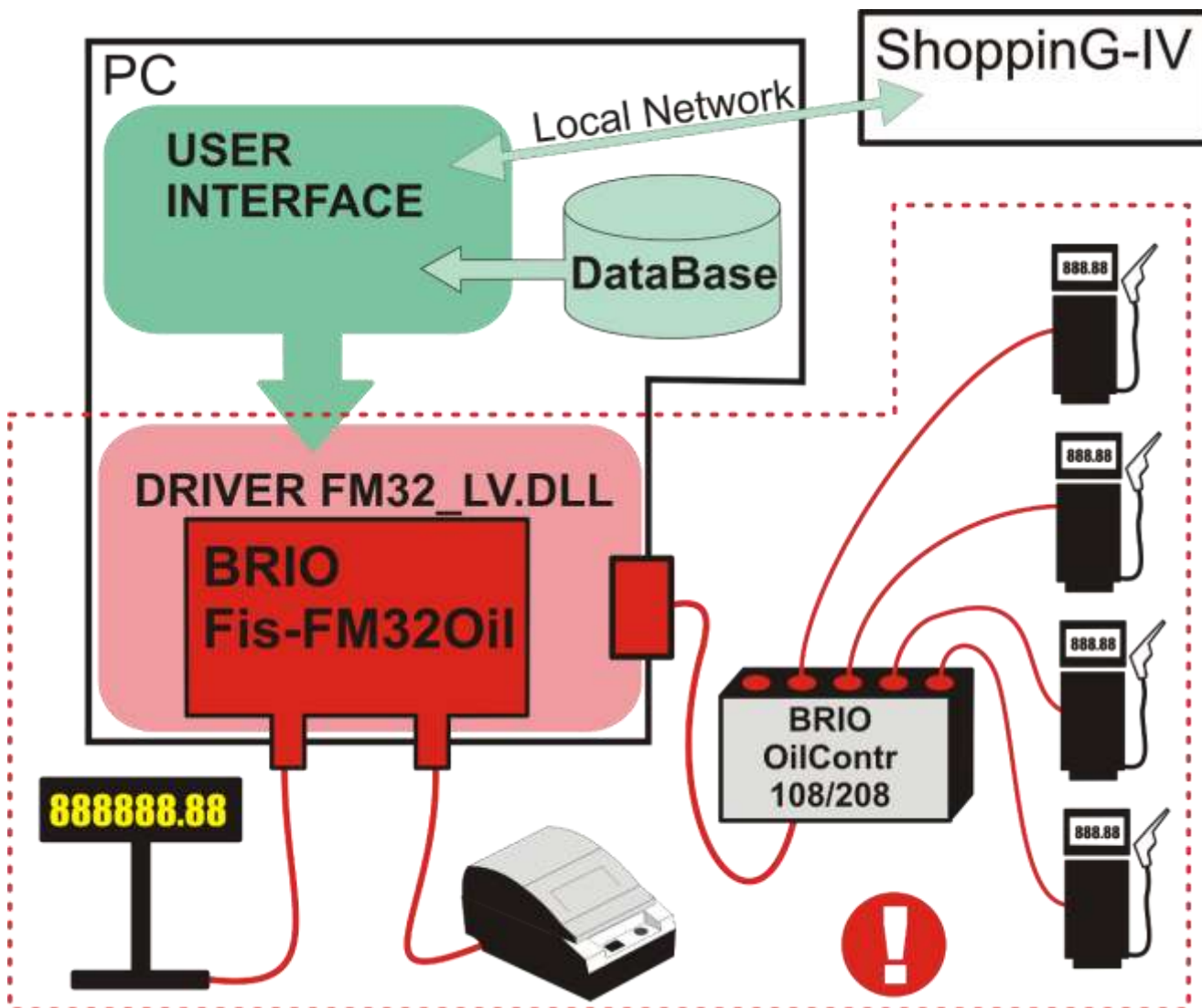
- **Dotais dokuments satur lietotāja instrukciju darbam ar BRIO ACTIVE POS Oil™.**
- **Sakarā ar to, ka Shopping-IV sistēma un BRIO ACTIVE POS Oil™ programmatūras lietotāju daļa patstāvīgi attīstās, darba kārtība ar POS konkrētajā realizācijā var nebūtiski atšķirties no aprakstītās dotajā rokasgrāmatā.**
- **Daudzas BRIO ACTIVE POS Oil™, kas uzstādīts konkrētā darba vietā, funkcionālas iespējas ir atkarīgas no konfigurācijā esošā aprīkojuma, programmatūras parametru iestatījumiem un firmas – uzpildes stacijas īpašnieka politikas.**

© BRIO EngineerinG. Autortiesības aizsargākas. BRIO EngineerinG, BRIO, logotips BRIO EngineerinG, ShoppinG™, BRIO ACTIVE POS Oil™, ir SIA "ZRF BRIO" firmas ieregistrētas tirdzniecības markas.

Saturs

1. BRIO ACTIVE POS Oil STRUKTŪRA.....	4
2. APRĪKOJUMA TIPVEIDA SASTĀVS.....	6
3. FUNKCIONĀLĀS IESPĒJAS.....	8
4. TERMINI UN DEFINĪCIJAS.....	9
5. LIETOTĀJA INTERFEISS	11
5.1. PROGRAMMAS STARTS	11
5.2. POS GALVENAIS EKRĀNS.....	12
6. DARBS AR UZPILDES TANKU	15
6.1. DEGVIELAS PĀRDOŠANAS KĀRTĪBA PĒC PRIEKŠAPMAKSAS	15
6.2. PĀRTRUKTAS UZPILDES TURPINĀŠANA PIE PRIEKŠAPMAKSAS.	18
6.3. DARBS AR ATLIKTU MAKSĀJUMU.....	19
6.4. DEGVIELAS PĀRDOŠANA PIE PĒCAPMAKSAS	20
6.5. ATLIKTĀ MAKSĀJUMA ŠADALĪŠANA VAIRĀKOS ČEKOS	21
7. SALIKTA ČEKA PĀRDOŠANA	22
7.1. PREČU IEVADĪŠANA ČEKA LOGĀ	22
7.1.1. PREČU IZVĒLES EKRĀNS PĒC KODA.....	23
7.1.2. PREČU IZVĒLE NO POPULĀRU PREČU LOGA	24
7.2. DARBS AR PRECĒM ČEKA LOGĀ.....	25
7.3. ČEKA APMAKSA	26
7.3.1. ĀRĒJĀ KLIENTA IDENTIFIKĀCIJA.	27
7.3.2. IEKŠĒJĀ KLIENTA IDENTIFIKĀCIJA PĒC KODA VAI KARTES.....	28
7.3.3. ČEKA APMAKSA AR IEKŠĒJO KLIENTU.	29
8. PREČU ATGRIEŠANA.....	30
8.1. VISU ČEKA, KAS NESATUR DEGVIELU, PREČU ATGRIEŠANA.....	30
8.2. ATSEVIŠKAS PRECES ATGRIEŠANA.	31
8.3. APMAKSĀTĀ ČEKA ATGRIEŠANA, AR NEATKRAVĀTU DEGVIELU.	32
8.4. ČEKA APMAKSAS FORMAS KOREKCIJA, AR ATKRAVĀTU DEGVIELU.	33
8.5. PĀRSKATI	35
8.6. DATU APMAIŅA AR SISTĒMAS SERVERI	36
8.7. X,Z-PĀRSKATU IZDRUKA	37
8.8. MAINĪTAS NAUDAS IEREGISTRĒŠANA KASĒ.	37
8.9. INKASĀCIJA.....	37
8.1. POPULĀRU PREČU IZVĒLNES ATJAUNOŠANA.	37
9. SPECIĀLI PĀRSKATI	38
9.1. INFORMĀCIJAS SAŅEMŠANA PAR PROGRAMMU.	38
9.2. SAŅEMTO JAUNUMU PĀRSKATS.	39
9.3. EKRĀNA PAGAIĀDU BLOKĒŠANA.....	39
9.4. PILNA FISKĀLĀ PĀRSKATA IZDRUKA.....	40
9.5. PERIODISKA PĀRSKATA IZDRUKA.....	41
9.6. POS KONFIGURĀCIJA DARBAM AR DEGVIELU.....	42
9.6.1. DEGVIELAS TVERTŅU KONFIGURĀCIJAS	43
9.6.2. DEGVIELAS CENAS IZMAIŅA	44
9.6.3. DATU APMAIŅA AR UZPILDES TANKIEM.....	45
9.6.4. UZPILDES TANKU REŽĪMU IESTATĪJUMI.	46
10. DROŠĪBAS PASĀKUMI.....	48
11. BRIO EngineerinG® GARANTIJAS	49

1. BRIO ACTIVE POS Oil STRUKTŪRA

APARĀTA NODROŠINĀJUMS:

- Fiskālais modulis BRIO Fis-FM32Oil tiek uzstādīts POS sistēmas blokā.
- Tieši pie fiskālā moduļa pieslēdz ČEKU PRINTERI un PIRCĒJA DISPLEJU. Šo ierīču esamību un darbību kontrolē fiskālais modulis aparāta līmenī, un to izslēgšanas vai bojāšanas gadījumā pārdošanas process tiek pilnībā bloķēts.
- Pie viena no POS portiem pieslēdz BRIO OilContr-108/208 uzpildes tanku vadības kontrolieri. Apmainoties datiem ar POS, kontrolieris vada un pilnībā kontrolē degvielas atkravāšanas procesu ar uzpildes tankiem.
- POS korpuss, kontroliera un uzpildes tanku aprīkojuma pamata pieslēguma vietas tiek apzīmotas ar VIENREIZĒJĀM PLOMBĀM tādā veidā, lai bez to bojāšanas nebūtu iespējams atslēgt aprīkojumu vai izmainīt tā konfigurāciju.
- Pa lokālu tīklu POS ir savienots ar tirdzniecības datorsistēmas ShoppingG-IV centrālo serveri

PROGRAMMATŪRA:

- Programmatūra BRIO ACTIVE POS Oil sastāv no divām daļām - **FISKĀLĀS** un **NEFISKĀLĀS**.
- Fiskālo programmatūras daļu pārstāv **DRAIVERIS FM32_LV.DLL**. Ar šī draivera palīdzību fiskālais modulis mijiedarbojas ar programmatūras **NEFISKĀLO** daļu (Lietotāja Interfeisu) un īsteno pilnīgu kontroli pār preču un degvielas pārdošanas procesu no POS saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanas prasībām.
- Draiveris **FM32_LV.DLL** nodrošina arī fiskālā moduļa un uzpildes tanku vadības kontroliera **BRIO OilContr-108/208** mijiedarbības kontroli.
- Draivera **FM32_LV.DLL** apraksts atrodas dokumentā – „OIL VERSIJAS FISKĀLAIS MODULIS FIS-FM32™ POS SISTĒMĀM. TEHNISKAIS APRAKSTS”
- Draivera **FM32_LV.DLL** kopija tiek ierakstīta uz nesēja un sniegta Valsts Ieņēmumu Dienesta teritoriālajai iestādei.

- **NEFISKĀLU** programmatūras daļu pārstāv **LIETOTĀJA INTERFEISS**, tā uzdevums ir nodrošināt lietotāja darba ērtību ar **SISTĒMAS FISKĀLO DAĻU** un mijiedarbību ar centrālo tirdzniecības sistēmu **ShoppinG-IV**.
- **LIETOTĀJA INTERFEISA** programma, kas uzstādīta uz dažādiem POS, var būt dažādu versiju, atkarībā no lietotāja prasībām. Piemēram, multivalodu, ar dažādiem interfeisa krāsu risinājumiem vai speciāli iestatīta cilvēkiem ar ierobežotām fiziskām iespējām.

2. APRĪKOJUMA TIPVEIDA SASTĀVS

	<p>FISKĀLAIS MODULIS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - BRIO Fis-FM32 Oil
	<p>PRINTERIS:</p> <p>Jebkurš no printeriem, ko uztur fiskālā moduļa uzstādītā versija.</p>
	<p>NAUDAS KASTE:</p> <p>Naudas kaste, pēc interfeisa savienojama ar uzstādītu printeri.</p>
	<p>PIRCĒJA DISPLEJS:</p> <p>Jebkurš divrindu, divdesmit izlādes digitālais – ciparu displejs, kurš uztur komandu sistēmu Epson VF202 ar interfeisu RS-232.</p>
	<p>PIN-kodu IEVADĪŠANAS IERĪCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - BRIO PinPad.

	<p>DATORS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PC- savienojams dators, kas apmierina Windows-XP operētājsistēmas prasības.
	<p>PROGRAMMATŪRA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Operētājsistēma Windows-XP. - Fiskālais draiveris FM32_LV.DLL - LIETOTĀJA INTERFEISA programma.
	<p>DEGVIELAS TANKU KONTROLIERIS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - BRIO OilContr-108 ar nepieciešamo interfeisu komplektu. - BRIO OilContr-208 – kontroliera impulsu versija.
	<p>NEPĀRTRAUKTAS BAROŠANAS BLOKS</p> <p>Jebkurš pietiekamas jaudas nepārtrauktas barošanas bloks, kam ir interfeiss pieslēgšanai pie datora.</p>

3. FUNKCIONĀLĀS IESPĒJAS.

- Preču pārdošana pēc koda, svītrkoda, no populāru preču paneļa.
- Preču pārdošana ar cenas izmaiņu.
- Preču un degvielas pārdošana ar atlaidi katrai čeka pozīcijai.
- Dažādi bezskaidras apmaksas varianti.
- Preču un degvielas apmaksa ar kredītkartēm.
- Līdz četriem atliktiem maksājumiem katram uzpildes tankam.
- Dažādi degvielas pārdošanas režīmi.
- Naudas un preču atgriešana.
- Čeka korekcija.
- X un Z pārskatu izdruka.
- Inkasācija, mainītas naudas reģistrēšana.
- Pieejas parolēšana režīmiem un iestatījumiem.
- Maksimāla pieļaujama preču, degvielas daudzuma un naudas summu uzstādīšana pirkuma solim.
- Preču un degvielas saraksta pārskats pārdošanas laikā.
- Aprīkojuma darba diagnostika.
- Periodiska un pilna fiskālā pārskata saņemšana.
- Datu apmaiņa ar sistēmas ShoppinG-IV serveri pa lokālu tīklu un internetu automātiskā vai manuālā režīmā.
- Degvielas tvertņu monitorings.
- Uzpildes tanku monitorings.
- Dažādu pārskatu saņemšana par degvielas pārpalikumiem un kustību uzpildes stacijas tvertnēs.
- Pilna fiskālā kontrole pār preču, naudas un degvielas pārdošanas un uzskaites procesu.

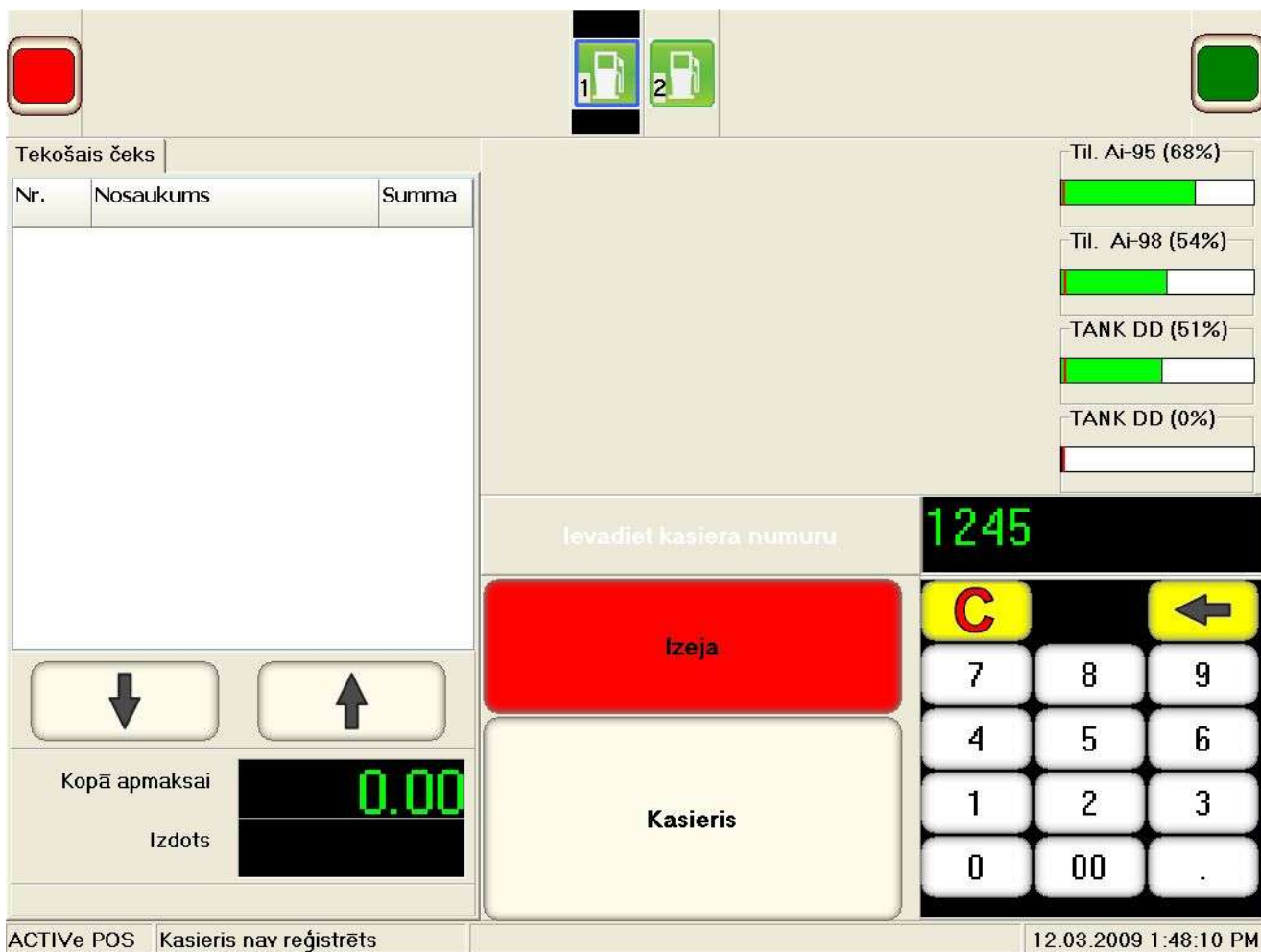
4. TERMINI UN DEFINĪCIJAS

POS (POINT OF SELL)	Programmatūras – aparāta komplekss, kas uzstādīts kasiera vietā un ļauj noformēt preču pārdošanu un maksājumu pieņemšanu no klientiem.
DATORS – SERVERIS	Dators, kurā atrodas sistēmas ShoppinG-IV datu bāzes.
UZPILDES TANKS	Ierīce degvielas atkravāšanai uzpildes stacijā. Katram tankam var būt vairākas uzpildes pistoles, dažādu degvielas veidu atkravāšanai.
UZPILDES PISTOLE	Šļūtene ar uzgali, kura ļauj ieliet degvielu automobiļa bākā. Uzpildes tanks izšķir dažus pistoles stāvokļus: <ul style="list-style-type: none">- Pistole noņemta no tanka.- Pistole novietota atpakaļ.
DEGVIELAS TVERTNE	Tvertne uzpildes stacijā, kurā glabājas degviela un no kuras tā tiek padota uzpildes tankiem. Ir divi svarīgi tanka raksturojumi: <ul style="list-style-type: none">- Maksimālais degvielas daudzums, kurš ietilpst dotajā tankā.- Minimālais daudzums, pie kura degvielas padevi tankiem jāpārtrauc, jo parasti tanka dibenā sakrājas piemaisījumi. <p>Degvielas tvertnes var būt aprīkotas ar automātisku degvielas līmeņa mērīšanas ierīci un tās var tieši pieslēgt sistēmai.</p>
MAGNĒTA KARTE	Plastikāta karte ar magnēta joslu, uz kuras ir uzrakstīta informācija.
IEKŠĒJĀS MAGNĒTA KARTES	Magnēta kartes, kuras ir imitētas un kuras apkalpo firma – uzpildes stacijas īpašnieks.
IDENTIFIKĀCIJAS MAGNĒTA KARTES	Magnēta kartes, kuras kalpo pārdevēju un lietotāju identificēšanai ar POS.
BANKU MAGNĒTA KARTES	Magnēta kartes, kuras imitē banka. Šo karšu izmantošanas noteikumus POS un kārtību nosaka pati banka.
I-BUTTON (Dallas)	Izpildīta karekļa veidā mikroshēma, kura satur sevī informāciju, kas tiek izmantota identifikācijai.
PRECES KODS	Ciparu (vai simbolu) kombinācija, viennozīmīgi identificē doto preci datorsistēmā.
PRECES SVĪTRKODS	Noteiktā veidā izveidots zināma ciparu un/vai burtu secīguma grafisks attēlojums. Šos attēlus parasti etiķešu veidā piestiprina precēm un pie pārdošanas nolasa ar svītrkodu skeneri, kas būtiski paātrina un novienkāršo preču pārdošanas procesu.
SVĪTRKODU SKENERIS	Ierīce, kura ļauj nolasīt svītrkodu, pārveidot nolasīto attēlu ciparu un/vai burtu secīgumā un nodot to tirdzniecības aprīkojumam preces identificēšanai.
PRIEKŠAPMAKSA	Preču vai degvielas pārdošanas process, pie kura sākumā tiek noformēts un apmaksāts čeks, bet tad tiek atkravāta prece vai degviela.

PĒCAPMAKSA	Preču vai degvielas pārdošanas process, pie kura sākumā precī vai degvielu atkravā, bet tad tiek noformēts un apmaksāts čeks.
ATLIKTAIS MAKSĀJUMS	<p>Nepabeigta degvielas pārdošanas vai atkravāšanas operācija, ko fiksē POS. Atliktais maksājums rodas tad, kad ir atkravāta, bet vēl neapmaksāta degviela, vai, otrādi, - degviela jau apmaksāta, bet tās atkravāšanas process ir pārtraukts. Piemēram:</p> <ul style="list-style-type: none">• Klients uzpildījās, bet vēl neapmaksāja degvielu.• Klients jau apmaksāja noteiktu degvielas daudzumu, bet pārtrauca uzpildīšanu. Piemēram, nopirktā degviela neietilpst bākā.• Kaut kāda iemesla dēļ operators ir pārtraucis degvielas uzpildi ar klientu.• Uzpildes apmaksu jāieraksta dažādos čekos. <p>POS ļauj fiksēt līdz ČETRIEM atliktiem maksājumiem katram uzpildes tankam.</p>
PREČU ATGRIEŠANA	<p>Preču atgriešanas noformēšanas process no pircēja veikalā. Pircējam tiek atgriezta nauda.</p> <p>UZMANĪBU!!! Atkravātā degviela netiek atgriezta.</p>
ČEKŠ	Stingrās uzskaites dokuments, ko POS termināls izdrukā pircējam. Čekiem ir tieša numerācija un to saturu nosaka likumdošana.
ČEKA KOREKCIJA	Preču sastāva, to daudzuma vai cenas izmaiņa uzņemtājā, bet vēl nenoformētā/neapmaksātā čekā.
KONTROLES LENTE	Visu ar POS noformējamu čeku pilnas kopijas izdruka. Atkarībā no likumdošanas prasībām, var būt gan izdrukas veidā uz papīra, gan arī elektroniskā nesēja.
X - PĀRSKATS	POS pārskata dokuments. X-pārskatiem ir kopēja numerācija ar čekiem. Pārskata saturu nosaka likumdošanu.
Z – PĀRSKATS	Stingrās uzskaites dokuments, ko izdrukā POS. Z-pārskatiem ir pašnumerācija, kas atšķiras no čeku numerācijas. POS terminālā pārskata saturu reģistrē Fiskālajā modulī. Pārskata saturu nosaka likumdošana.
PILNS FISKĀLAIS PĀRSKATS	POS pārskata dokuments, kas ir visu Z-pārskatu, kuri nokļuva uzdotajā numuru intervālā vai laika periodā, kopiju izdruka.
ĪSS FISKĀLAIS PĀRSKATS	POS pārskata dokuments, kas ir Z-pārskatu, kuri nokļuvuši uzdotajā numuru intervālā vai laika periodā, summāro datu izdruka.
BEZSKAIDRA APMaksa	Pirkuma apmaksā, pie kuras nav skaidras naudas kustības.
IEKŠĒJAIS KLIENTS	Pircējs, kura dati patstāvīgi glabājas sistēmas datu bāzē un kuram var nozīmēt atlaides, bonusus utt.
ĀRĒJAIS KLIENTS	Pircējs, kura dati pagaidām tiek iereģistrēti sistēmā.

5. LIETOTĀJA INTERFEISS

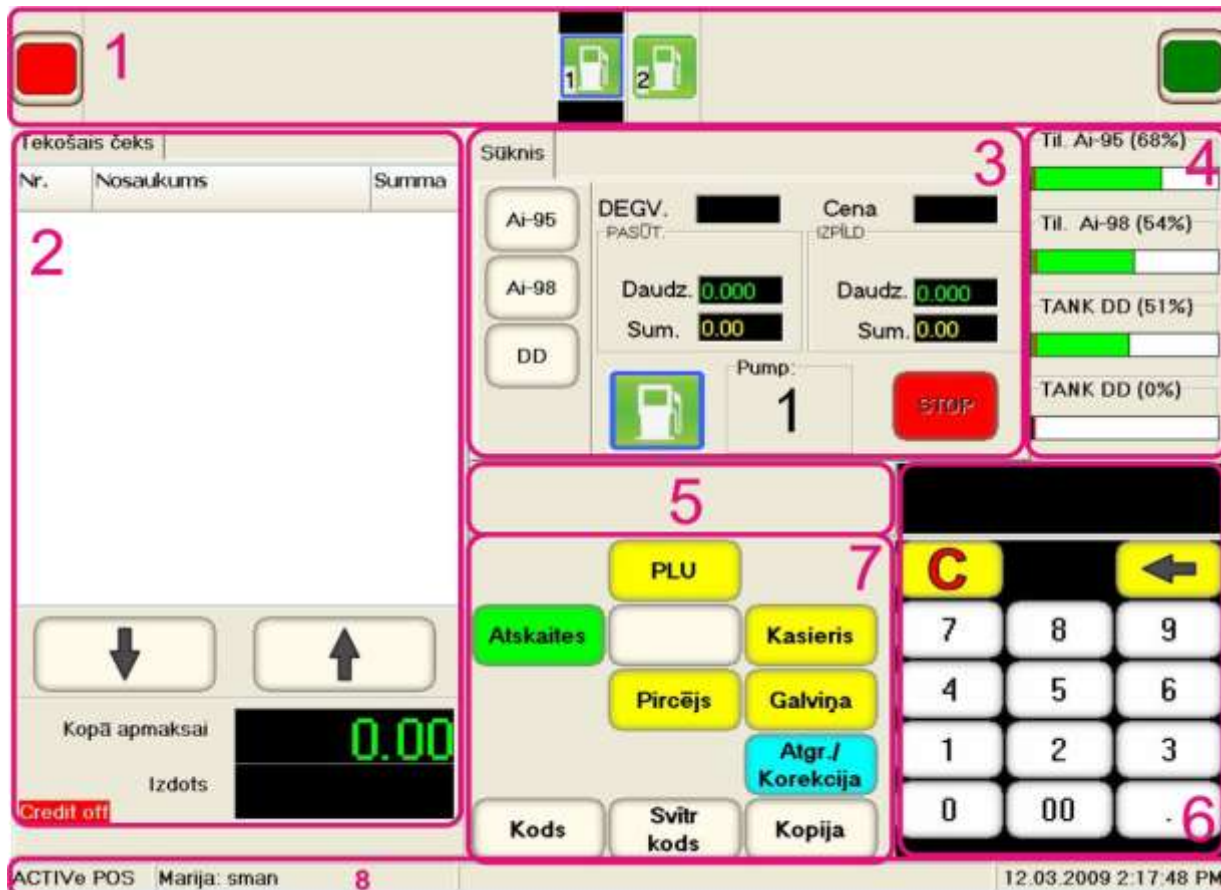
5.1. PROGRAMMAS STARTS

- Izmantojot digitālo tastatūru, ievadiet kasiera numuru, pabeidzot ievadišanu ar pogas KASIERIS nospiešanu
- Izmantojot digitālo tastatūru, ievadiet kasiera paroli, pabeidzot ievadišanu ar pogas ENTER nospiešanu. (Ievadot paroli, ievadāmie simboli tiek aizvietoti ar zvaigznītēm.)
- Ja ievadītā informācija ir pareiza, POS pāriet galvenajā izvēlnē.

UZMANĪBU!!! Kasiera reģistrāciju var veikt ar magnēta kartes palīdzību, vienkārši pārvelkot to pa magnēta karšu lasītāju.

5.2. POS GALVENAIS EKRĀNS

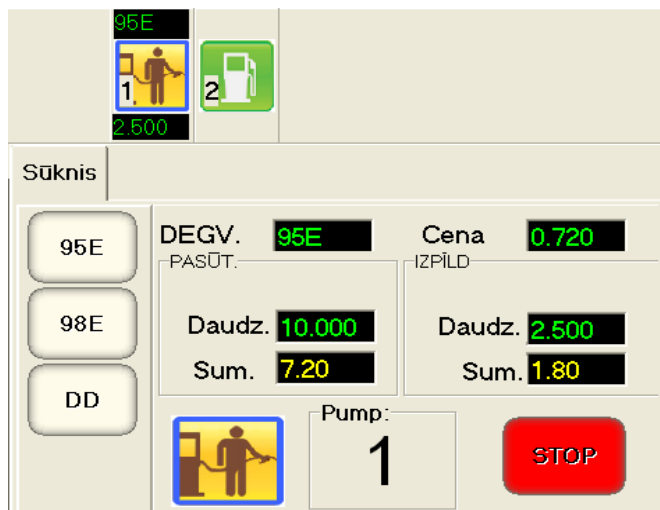

1. Uzpildes tanku stāvokļu monitors. Šajā logā patstāvīgi, piktogrammu veidā, tiek atspoguļots visu uzpildes tanku tekošais stāvoklis.

	- Tanks ir gatavs darbam.		- Nav sakara ar tanku.
	- No tanka noņemta uzpildes pistole.		- Degvielas atkravāšanas aizliegšanas poga uz izvēlētā tanka.
	- Tanks atkravā degvielu.		- Degvielas atkravāšanas atļaujas poga uz izvēlētā tanka.
	- Ir atliktais maksājums.		

2. Tekošā čeka stāvokļa atspoguļojuma logs ar navigācijas pogām pa čeku.

3. Tekošo datu atspoguļošanas logs no izvēlētajā tanka ar grāmatzīmēm un navigācijas pogām. Izvēlētais tanks – izdalīts ar rāmīti.

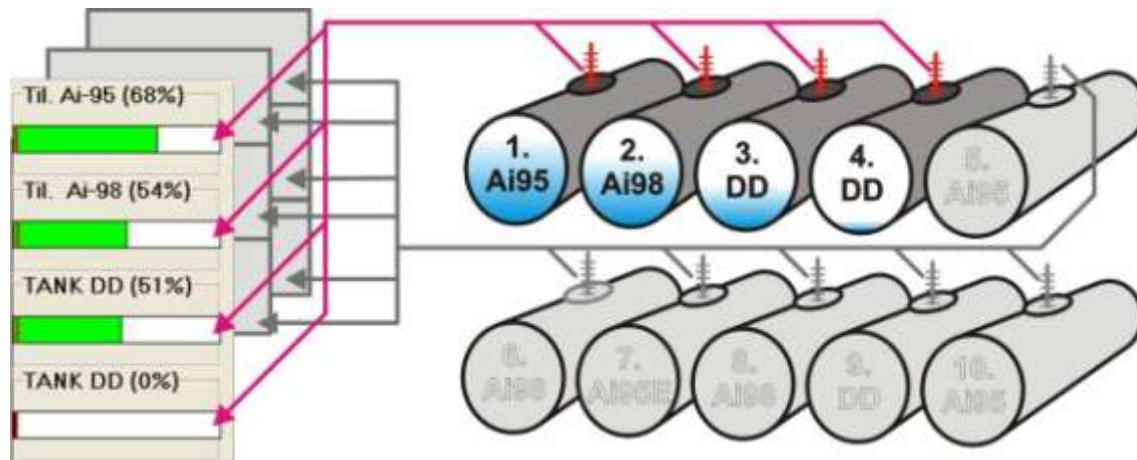

- **Uzpildes tanka stāvokļa grāmatzīme.**
 - **DEGVIELAS VEIDI** - degvielas izvēles pogas uzpildei.
 - **DEGV. CENA.** – logi ar izvēlēto degvielu un tās cenu.
 - **PASŪT. / DAUDZ. SUM.** – Degvielas daudzums un (Naudas summa), kuram jābūt atkravātam dotajā uzpildē.
 - **IZPILD. / DAUDZ. SUM.** – Degvielas daudzums (Naudas summa), kurš jau ir atkravāts.
 - **PIKTOGRAMMA** – uzpildes tanka tekošais stāvoklis.
 - **PUMP: NN** – izmantojamās degvielas pistoles numurs.
 - **STOP** – uzpildes pārtraukšanas poga.

- **Uzpildes tanka ATLIKTĀ MAKSĀJUMA grāmatzīme.**
 - **NN, ATGRIEŠANA, KOREKCIJA** – Atliktā maksājuma numurs. Funkcionālu pogu kopums darbam ar doto atlikto maksājumu.
 - **DEGV. CENA.** – Izvēlēta degviela un tās cena.
 - **PASŪT. / DAUDZ. SUM.** – Degvielas daudzums un summa, kurai jābūt atkravātai dotajā uzpildē.
 - **IZPILD. / DAUDZ. SUM.** – Degvielas daudzums un summa, kura jau atkravāta.
 - **NN/MM** – atliktā maksājuma numurs.
 - **Navigācijas POGAS** pa dotā tanka atliktajiem maksājumiem.

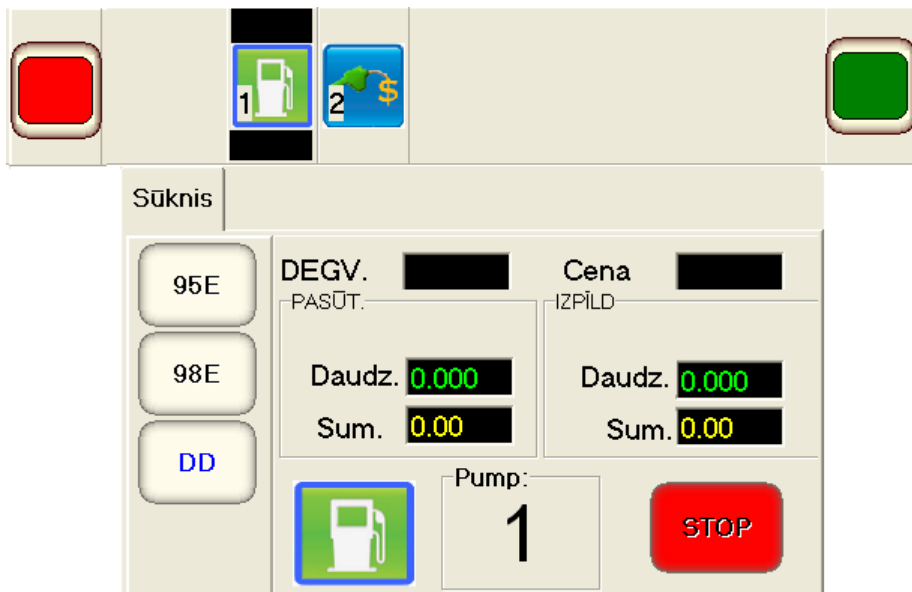
4. Pirmo četru uzpildes stacijas degvielas tanku monitora logs. Tiek atspoguļots uzpildes procents un minimāli pieļaujama degvielas daudzums (sarkanā riska).

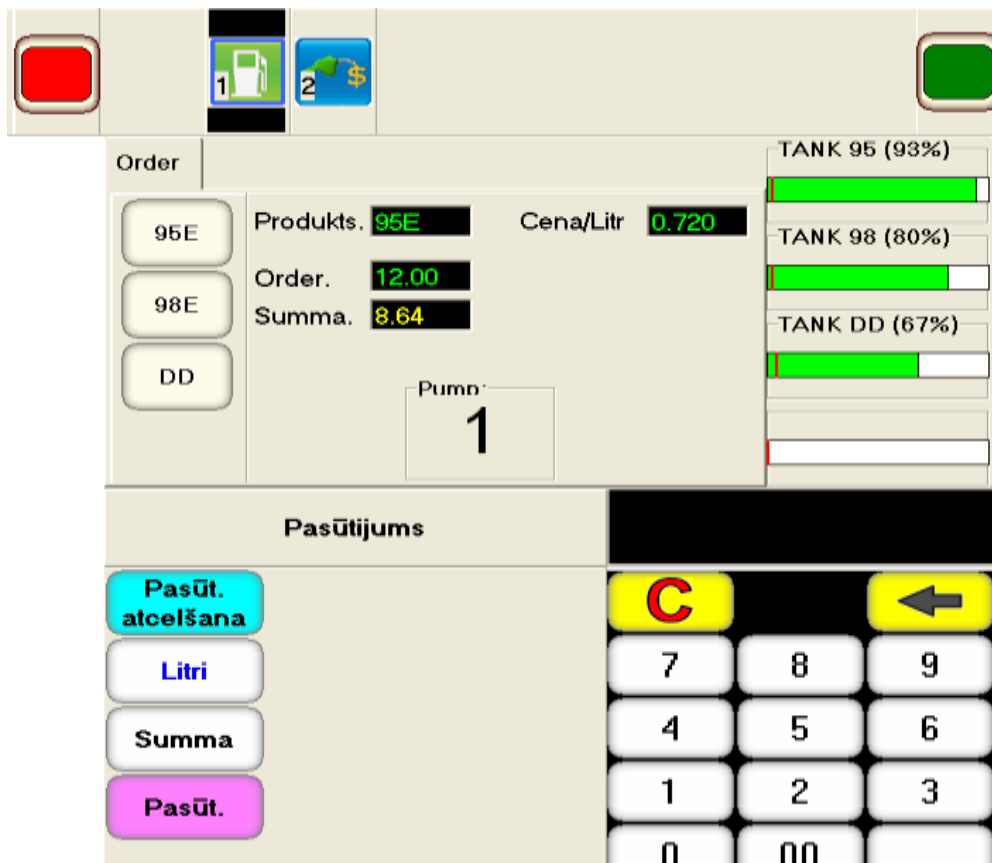
5. Tekošā režīma informācijas logs.
6. Digitāla tastatūra ar displeju.
7. Funkcionāla konteksta tastatūra dažādu darbību veikšanai tekošajā režīmā.
8. Sistēmas paziņojumu logs.

6. DARBS AR UZPILDES TANKU

6.1. DEGVIELAS PĀRDOŠANAS KĀRTĪBA PĒC PRIEKŠAPMAKSAS

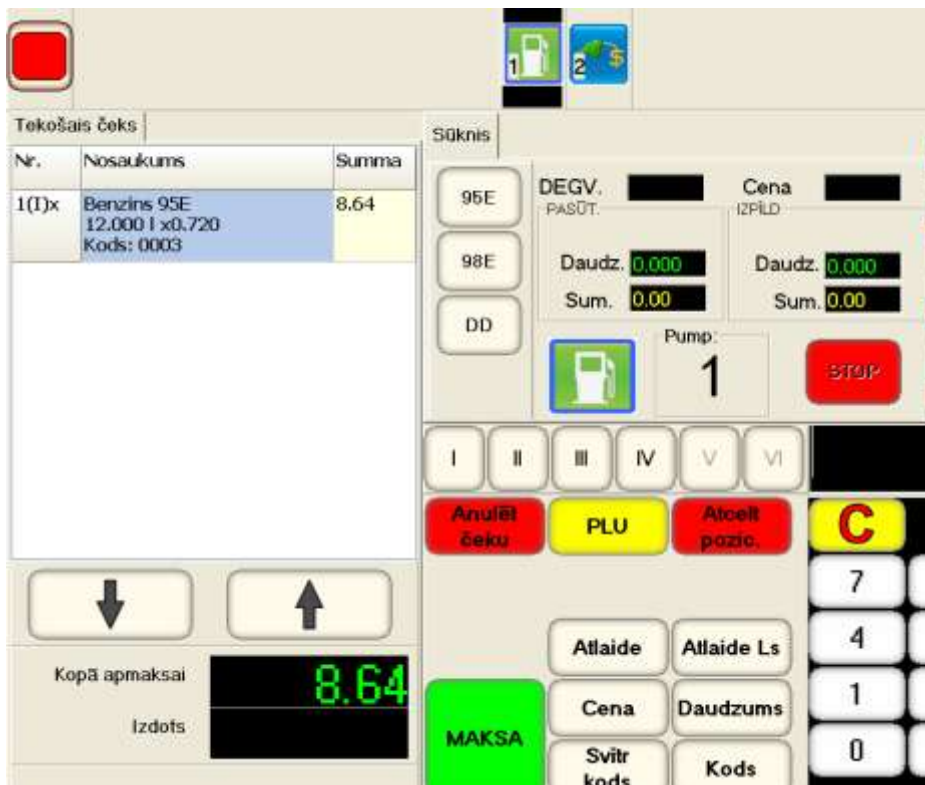

- Izvēlieties uzpildes tanku un degvielas tipu, nospiežot atbilstošo pogu.

- No digitālās tastatūras ievadiet skaitli, kurš atbilst vai nu nepieciešamajiem degvielas litriem, vai arī naudas summai, par kuru klients vēlas iegādāties degvielu.

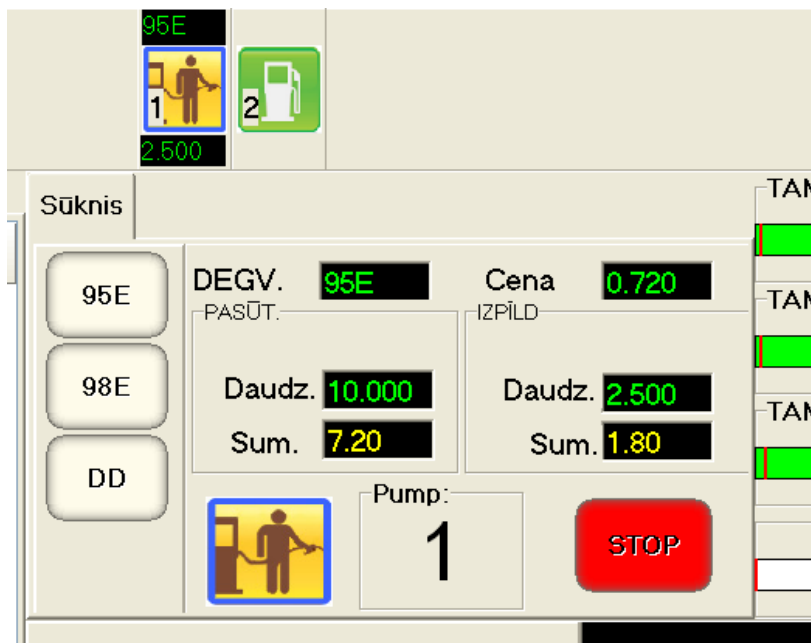
- Pabeidziet ievadišanu, nospiežot atbilstošo pogu uz funkcionālās tastatūras:
 - LITRI – ievadītais skaitlis – ar klientu pasūtītais degvielas daudzums litros.
 - SUMMA – ievadītais skaitlis – naudas summa, par kuru klients vēlas iegādāties degvielu.
- Nospiediet uz funkcionālās tastatūras atbilstošo pogu.
 - PASŪT. – pievienot pasūtīto degvielu čekam kā PRECI.
 - PASŪTITAIS ATCELŠANA– atcelt degvielas pasūtījumu.

- Pēc tam, kad degviela ir pievienota čekam, var turpināt pārdot pircējam citas preces tekošajā čekā.

UZMANĪBU!!! Nepieciešamības gadījumā vienā čekā var pārdot degvielu no dažādiem tankiem vienlaicīgi.

- Pēc preču pārdošanas noformēšanas no tekošā čeka DEGVIELAS PASŪTĪJUMS tiek nosūtīts uzpildes tankam, un klients var sākt uzpildi.

- Uz izvēlētā tanka monitora, atbilstošajos logos, ir parādīts pasūtījums un tā izpilde līdz ar uzpildi.
 - PASŪT. – apmaksātais degvielas daudzums un summa.
 - IZPĪLD. – atkravātais degvielas daudzums un summa.
 - STOP – apturēt uzpildi ar degvielu. Šajā gadījumā pēc tam, kad uzpildes pistole tiks nolikta, dotā uzpilde pāriet ATLIKTAJĀ MAKSĀJUMĀ.

6.2. PĀRTRAUKTAS UZPILDES TURPINĀŠANA PIE PRIEKŠAPMAKSAS.

- Ja jau apmaksātas degvielas atkravāšanas laikā klients kaut kāda iemesla dēļ ir pārtraucis uzpildes procesu, tad līdz galam nepielietā degviela tiek pārnesta uz ATLIKTO MAKSĀJUMU.

- Uzpildes turpināšanai ir jānospiež poga KOREKCIJA.

- Jānospiež funkcionālu pogu TURPINAT un jāsniedz klientam iespēju turpināt pārtrauktu uzpildi.

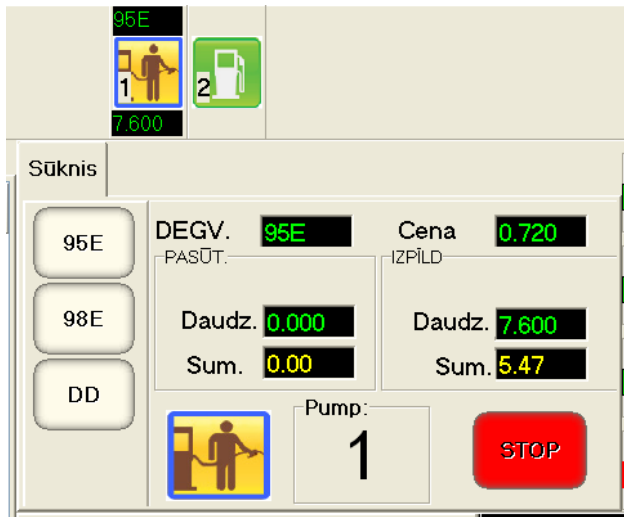
6.3. DARBS AR ATLIKTU MAKSĀJUMU.

- **ATLIKTAIS MAKSĀJUMS** – nepabeigta degvielas pārdošanas vai atkravāšanas operācija, ko fiksē POS. Atliktais maksājums rodas tad, kad ir atkravāta, bet vēl neapmaksāta degviela, un, otrādi, - degviela jau apmaksāta, bet tās atkravāšanas process pārtraukts. Piemēram:
 - Klients uzpildījās, bet vēl neapmaksāja degvielu (Pēcapmaksā).
 - Klients jau apmaksājis noteiktu degvielas daudzumu, bet pārtrauca uzpildi. Piemēram, nopirktā degviela neietilpst bākā.
 - Operators kaut kāda iemesla dēļ ir pārtraucis degvielas uzpildi ar klientu.
 - Uzpildes apmaksu jāieraksta dažādos čekos.
- POS ļauj fiksēt līdz ČETRIEM atliktiem maksājumiem katram uzpildes tankam.
- Atliktos maksājumus var ieraudzīt tanka stāvokļa atspoguļošanas logā, uz grāmatzīmes ATLIKTIE.
- Jebkuram ATLIKTAJAM MAKSĀJUMAM jābūt pabeigtam vai nu ar apmaksu, vai arī ar vēl neatkravātas degvielas atgriešanu.
- Degvielas kā preces pārdošanas procesa principiāla atšķirība ir tāda, ka ja degviela ir fiziski atkravāta, tad to vienā vai citā veidā jāapmaksā. Jau atkravātas degvielas atgriešana NAV IESPĒJAMA!

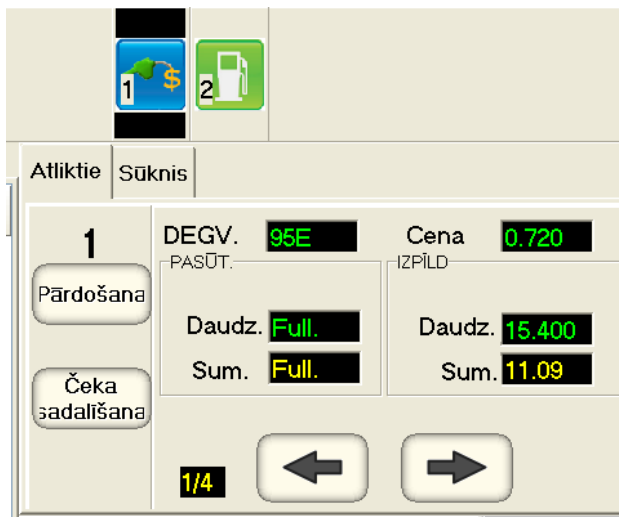

- Atlikto maksājumu grāmatzīme.
 - **DEGV. CENA.** – Degvielas veids un cena.
 - **PASŪT. / DAUDZ SUM.** – Degvielas daudzums un summa, kurai jābūt ielietai dotajā atliktajā maksājumā.
 - **IZPILD. / DAUDZ SUM.** – Degvielas daudzums un summa, kura faktiski tika ielietā dotajā atliktajā maksājumā.
 - **PĀRDOŠANA, ČEKA SADALĪŠANA** – konteksta pogas, kuras paredz operatora darbību variantus dotajam atliktajam maksājumam. Dažādiem atliktajiem maksājumiem pogu kopums var būt dažāds.
 - **1/4** – Dotajā tankā esošo atlikto maksājumu skaits no četriem maksimāli iespējamiem atliktiem maksājumiem.
 - Navigācijas pogas pārslēgšanai starp vairākiem atliktiem maksājumiem, ja tādi ir.

6.4. DEGVIELAS PĀRDOŠANA PIE PĒCAPMAKSAS

- No sākuma klients uzpildās.

- Pēc uzpildes beigām uz tanka rodas ATLIKTAIS MAKSĀJUMS.
 - PĀRDOŠANA – pilnībā ieregistrēt maksājumu tekošajā čekā pārdošanai.
 - ČEKA SADALĪŠANA – sadalīt atlikto maksājumu vairākos čekos.

6.5. ATLIKTĀ MAKSĀJUMA SADALIŠANA VAIRĀKOS ČEKOS

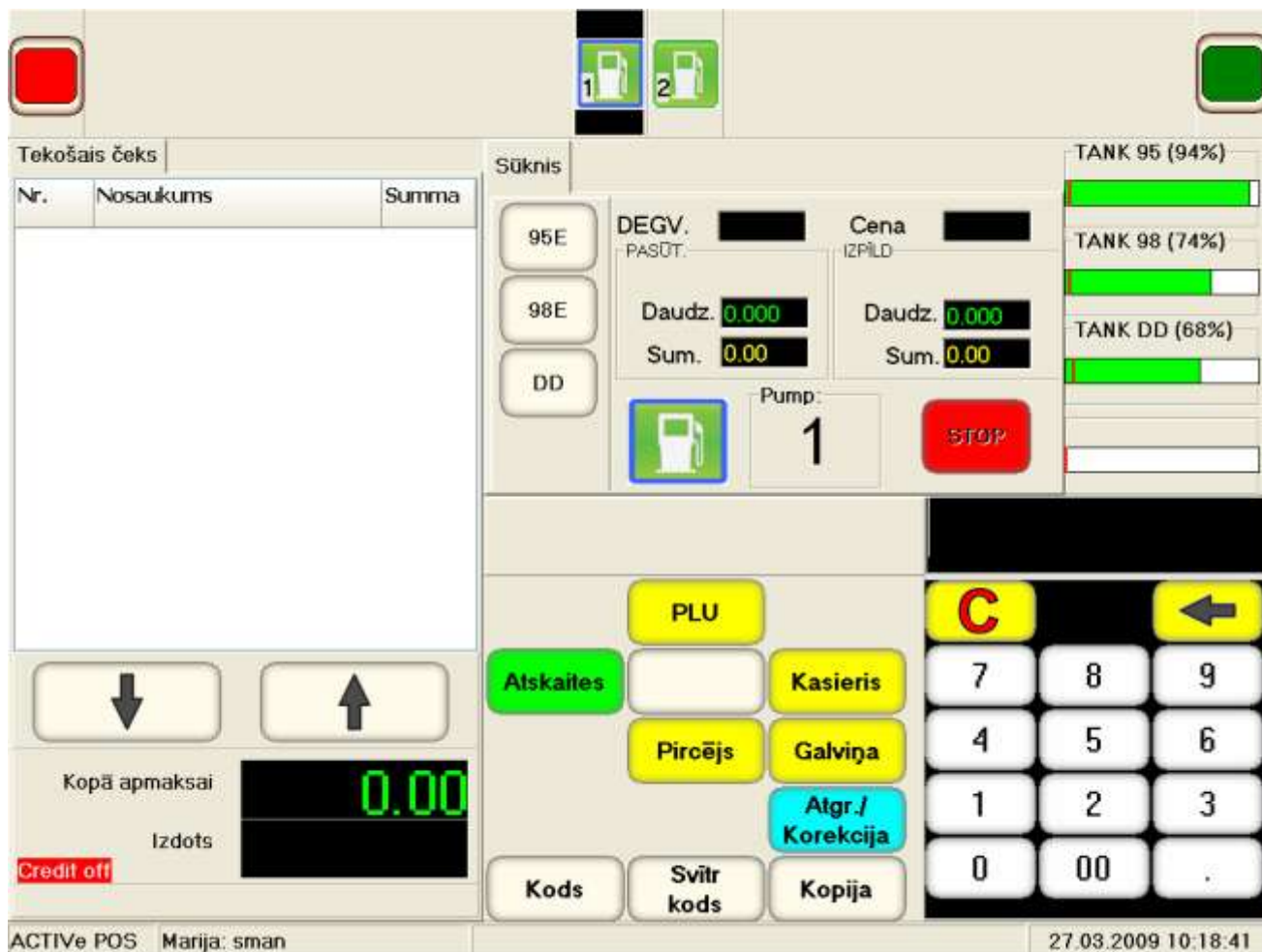
- Apmaksas sadalīšanai vairākos čekos, ir jānospiež poga **ČEKA SADALIŠANA**

- Ievadiet no digitālās tastatūras skaitli, kurš atbilst litriem vai naudas summai, kuru no dotā atliktā maksājuma ir jāpārnes uz tekošo čeku.
- Pabeidziet ievadišanu, nospiežot atbilstošo pogu uz funkcionālās tastatūras:
 - **LITRI** – ievadītais skaitlis – degvielas daudzums litros, kurus jāiereģistrē čekā.
 - **KODS** – ievadītais skaitlis – degvielas naudas summa, kuru jāiereģistrē čekā.
 - **APSTIPRINAT** – pabeigt atliktā maksājuma sadalīšanu.
- Atsevišķa atliktā maksājuma daļa tiks pārnesta tekošajā čekā, bet atlikusī daļa paliks atliktajā maksājumā un to varēs iereģistrēt citā čekā.
 - **KASĒ** – atcelt sadalīšanu un atgriezties atliktajā maksājumā.

7. SALIKTA ČEKA PĀRDOŠANA

7.1. PREČU IEVADĪŠANA ČEKA LOGĀ

- Lai pārdotu preces, tās ir jāiereģistrē ČEKA LOGĀ.
- Uzmantojot funkcionālu tastatūru, ir jāizvēlas vienu no pārdodamās preces izvēles veidiem:
 - **KODS** – pāriet preču meklēšanas ekrānā no preču saraksta datu bāzē.
 - **SVĪTR. KODS** – ievadīt preci, kuras svītrkods ir ievadīts no digitālās tastatūras.
 - **PLU** – ieslēgt populāru preču logu.
 - **PIRCEJS** – pāriet pie klienta identifikācijas pirms preču pārdošanas.
 - **GALVIŅA** – izdrukāt čeka nosaukumu.
- Izmantojot sekojošas funkcionālās pogas, no šī ekrāna var:
 - **ATGR. /KOREKCIJA** – pāriet pie preču atgriešanas vai čeka korekcijas.
 - **KASIERIS** – nomainīt kasieri.

UZMANĪBU!!! Ja ir pieslēgts svītrkodu skeneris, tad var ievadīt preci, vienkārši nolaset tās svītrkodu ar skeneri.

7.1.1. PREČU IZVĒLES EKRĀNS PĒC KODA

Kods	Nosaukums	Cena	Atlikums
10000002	xxxSX Mos 2 eļļa 50ml	1.69	0
10000003	xxxStatoil Engine 15W40 1L	1.69	0
10000004	LAZERWAY TDI 5W-40 1L	6.99	0
10000005	xxxSuperway 10W40 10L	21.99	0
10000006	LAZERWAY C 5W-30 1L	6.99	-1
10000007	xxxMaxway 10W40 10L	22.00	0
10000008	LAZERWAY C 5W-40 4L	25.49	-1
10000009	LAZERWAY C 5W40 1L	6.99	0
10000010	Lazerway 5W40 4L	20.99	0

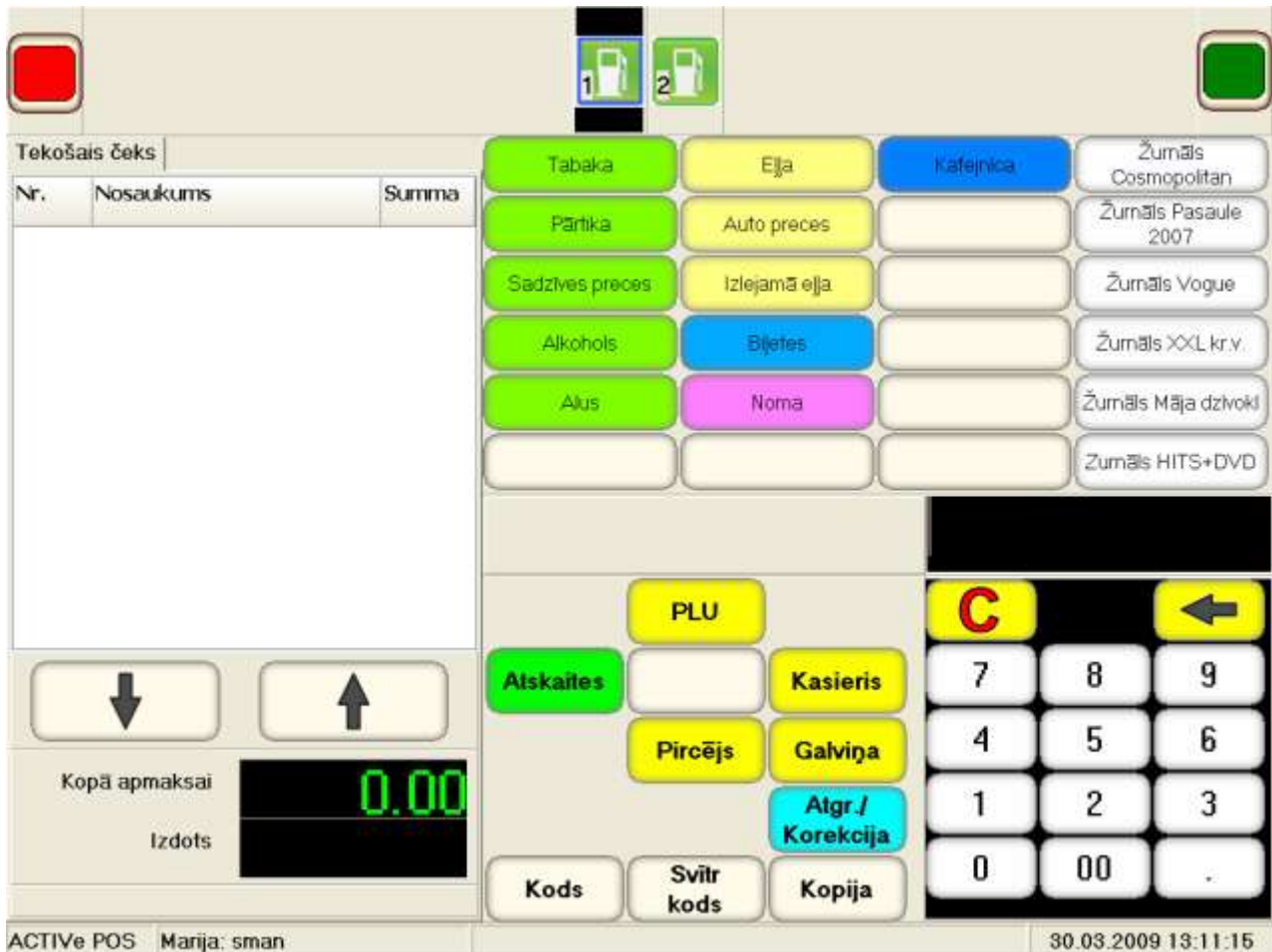
Pozīcija: 8 no 6733

- Pēc pogas KODS atvēršanas atveras preču izvēles ekrāns:
 - Augšējā ekrāna daļā – logs ar preču sarakstu no datu bāzes.
 - Apakšā, kreisajā daļā – simbolu tastatūra
 - Apakšā, centrā – funkcionāla tastatūra
 - Apakšā, kreisajā daļā – digitāla tastatūra ar displeju.
- Navigācijai pa preču sarakstu ir jāizmanto atbilstošās funkcionālās pogas:
 - HOME / END – pārvietoties uz saraksta sākumu vai beigām.
 - PgUp / PgDow – pārvietoties par vienu ekrānu uz augšu vai uz leju pa sarakstu.
 - Up / Down – pārvietoties par vienu pozīciju uz augšu vai uz leju pa ekrānu.
- Izmantojot dažādas funkcionālas pogas, kā arī digitālo un simbolu tastatūru, var ātri atrast vajadzīgo preci sarakstā.
 - KODS – atrasts preci, kuras kods (vai tā daļa) ir ievadīts no digitālās tastatūras.
 - NOSAUK. - atrast preci, kuras nosaukums (vai tā daļa) ir ievadīts no simbolu tastatūras.
 - SVĪTR. KODS – atrast preci, kuras svītrkods ir ievadīts no digitālās tastatūras.

UZMANĪBU!!! Ja ir pieslēgts svītrkodu skeneris, tad var atrast preci, vienkārši nolasot tās svītrkodu ar skeneri.

- Izvēloties vajadzīgo preci, jāatgriežas preču pārdošanas logā. Izvēlēta prece tiks iereģistrēta tekošā čeka logā.
 - IZVELE – ievadīt atrasto preci tekošā čeka logā un atgriezties galvenajā ekrānā.
 - ATCELT – neievadīt atrasto preci tekošā čeka logā un atgriezties galvenajā ekrānā.

7.1.2. PREČU IZVĒLE NO POPULĀRU PREČU LOGA

- Pēc pogas (PLU) nospiešanas atveras populāru preču logs, aiz kura katras pogas ir nostiprināta vai nu konkrēta prece, vai arī preču grupa.
- Prece tiek ieregistrēta tekošā čeka logā ar vienkāršu tai atbilstošās pogas nospiešanu.
- Ja nospiež pogu, aiz kuras ir nostiprināta preču grupa, tad atvēršies apakšizvēlne ar atbilstošās grupas precēm.

7.2. DARBS AR PRECĒM ČEKA LOGĀ.

Tekošais čeks		
Nr.	Nosaukums	Summa
1(I)xd	Žurnāls Pasaule 2007 1 gab x3.00 Kods: 12000001	3.00
2(I)xd	Žurnāls XXL kr.v. 5 gab x2.25 Kods: 12000003	11.25
3(I)*x d	Žurnāls-Cosmopolitan 1 gab x3.29 Kods: 12000000	3.29
4(I)*x d	Žurnāls-Cosmopolitan -1 gab x3.29 Kods: 12000000	-3.29

Tabaka	Elja	Kafejnīca	Žurnāls Cosmopolitan
Pārtika	Auto preces		Žurnāls Pasaule 2007
Sadzīves preces	Izlejama ēļa		Žurnāls Vogue
Alkohols	Bļētes		Žurnāls XXL kr.v.
Alus	Noma		Žurnāls Māja dzīvokl
			Žurnāls HITS+DVD

I	II	III	IV	V	VI
Anulēt čeku	PLU	Atcelt pozic.	C	←	
	Atlaide	Atlaide Ls	7	8	9
	Cena	Daudzums	4	5	6
	Svītņ kods	Kods	1	2	3
			0	00	.

Kopā apmaksai	14.25
Izdots	

ACTIVE POS	Marija: sman	Čeks Nr.00000399 sākt uz 30.03.2009 14:00:19	30.03.2009 14:00:47
------------	--------------	--	---------------------

- Pēc tam, kad prece ir ieregistrēta tekošā čeka logā, ar to var veikt dažādas darbības, izmantojot atbilstošas funkcionālas pogas:
 - ATLAIDE – izdarīt atlaidi preces cenai procentos, kas ievadīti digitālajā tastatūrā.
 - ATLAIDE Ls – izdarīt atlaidi preces cenai par summu, kas ievadīta digitālajā tastatūrā.
 - CENA – izmainīt preces cenu uz cenu, kas ievadīta digitālajā tastatūrā.
 - DAUDZUMS – izmainīt preču daudzumu uz ievadīto digitālajā tastatūrā.

UZMANĪBU!!! Vairums darbību ir iespējamas, ja tikai tās ir atļautas sistēmas iestatījumos un darbojas tikai uz pēdējo ievadīto precī.

- ATCELT POZIC. – atcelt izvēlētas preces pārdošanu. Tamdēļ, ka prece jau ir izdrukāta ar printeri, tad tā nedzēšanas čekā, bet tiek aizsvītrotā.
 - ANULĒT ČEKU – pilnībā anulēt čeku.
 - MAKSA – pabeigt preču ievadīšanu un pāriet pie čeka apmaksas noformēšanas.
- Lai pārvietotos pa preču sarakstu, ir jāizmanto pogas UZ AUGŠU vai UZ LEJU, kuras ir izvietotas zem tekošā čeka loga.
 - Čeka loga apakšā tiek rādīta tekošā pirkuma vērtība.

7.3. ČEKA APMAKSA

- Izmantojot atbilstošās funkcionālās pogas, ir jāizvēlas pirkuma apmaksas veidu:
 - **BANKAS KARTE** – apmaksāt pirkumu ar bankas karti. Šādā gadījumā turpmāko darbību secīgumu nosaka pieslēgts bankas POS.
 - **MAKSĀT SKAIDRĀ NAUDA** – apmaksāt pirkumu skaidrā naudā. Digitālajā tastatūrā iepriekš jāievada naudas summa, kas iegūta no pircēja. Čeka loga apakšā vienlaicīgi parādīsies atlikuma summa, ja nauda nav bijusi skaidra.
 - **PIRCĒJS** – pāriet pie klienta identifikācijas, lai noteiktu pirkuma apmaksas papildus iespējas. Parādīsies funkcionālās pogas identifikācijas veida izvēlei:

- **LIETOTAJŠ PĒC KODA** – klienta identifikācija pēc koda (numura).
 - **KARTES LIETOTAJŠ** – klienta identifikācija pēc magnēta kartes.
 - **PIRCEJA REKVIZĪTES** – jauna ārējā klienta ievadīšana vai esošā ārējā klienta meklēšana.
- **PRECĒ** – atgriezties pie preču pārdošanas ekrāna, lai koriģētu čeku vai pievienotu preces.

UZMANĪBU!!! Ja čeks satur tikai preces, bez degvielas, tad to var apmaksāt ar vairākiem apmaksas veidiem.

7.3.1. ĀRĒJĀ KLIENTA IDENTIFIKĀCIJA.

Kods	Nosaukums	Adrese	Reģ.Nr
9135	BRIO EngineerinG	Gertrudes 88, Rīga	LV0000000000
9136	ZRF BRIO	Kurzemes pr. 122, Rīga	LV0000000001
9140			

FormSelectRekCustomer

Kods: 9135

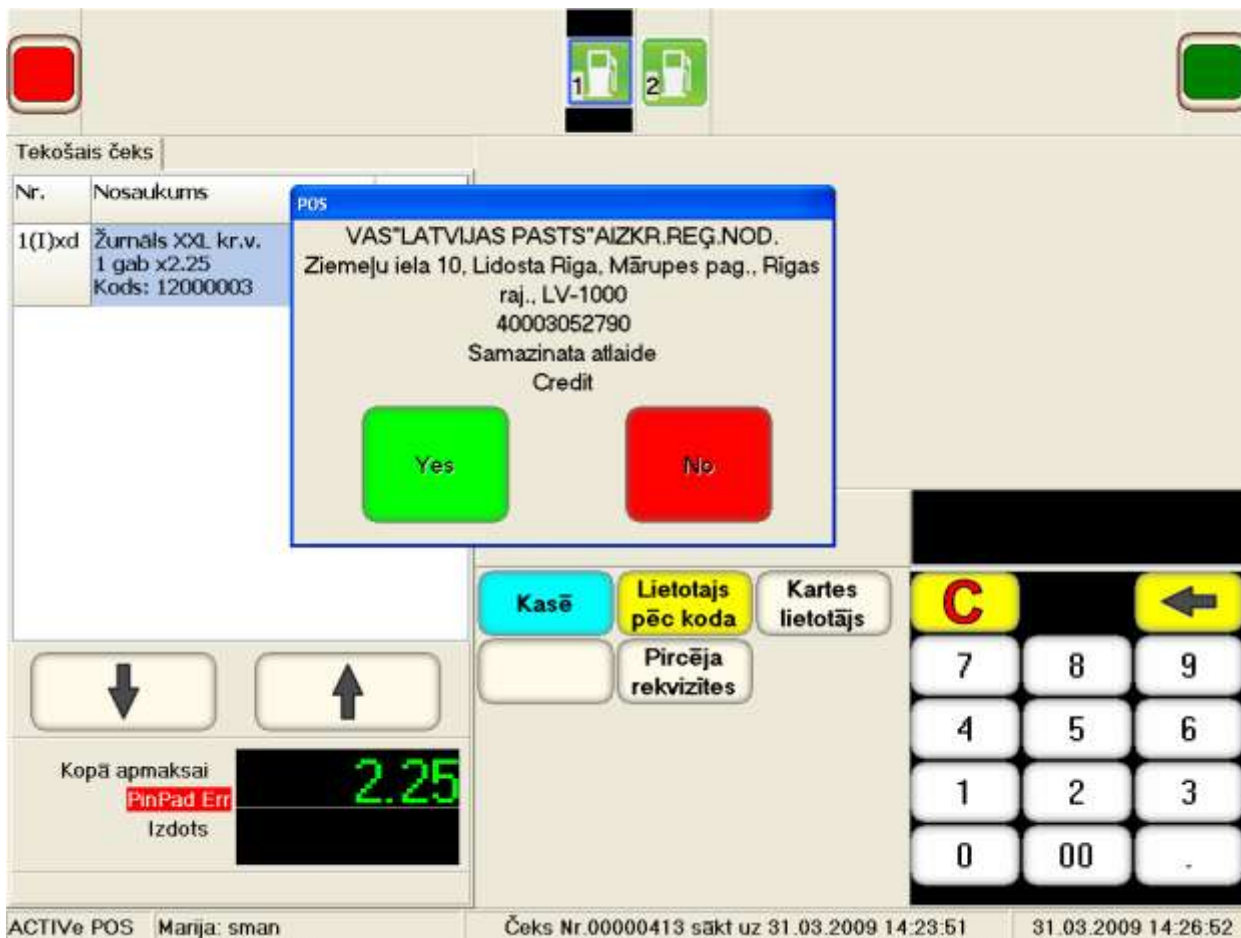
Nosaukums: BRIO EngineerinG

Adrese: Gertrudes 88, Rīga

Reģ.Nr: LV0000000000

- Pēc pogas **PIRCEJA REKVIZITES** nospiešanas atveras ekrāns darbam ar ārēju klientu no lokālas datu bāzes:
 - Augšā, kreisajā daļā – logs ar ārēju klientu sarakstu.
 - Augšā, labajā daļā – logi ar pogām datu ievadišanai.
 - Apakšā, kreisajā daļā – simbolu tastatūra.
 - Apakšā, centrā – funkcionāla tastatūra.
 - Apakšā, kreisajā daļā – digitāla tastatūra ar displeju.
- Navigācijai pa klientu sarakstu ir jāizmanto pogas:
 - Up – pārvietoties uz ekrāna sākumu.
 - Down – pārvietoties uz ekrāna beigām.
- Ātrai jau esošā ārējā klienta meklēšanai ir jāizmanto pogas:
 - **KODS** – atrasts klientu, kura kods (vai tā daļa) ir ievadīta no digitālās tastatūras.
 - **KLIENTA NOSAUK.** - atrast klientu, kura nosaukums ir ievadīts no digitālās tastatūras.
 - **KLIENTA ReģNr.** - atrast klientu, kura reģistrācijas kods ir ievadīts no tastatūrām.
 - **KLIENTA ADRESE** – atrast klientu, kura adrese ir ievadīta no tastatūrām.
- Darbam ar klientu, kurš ir izdalīts logā ar sarakstu (atzīmēts ar bultu), tiek izmantotas pogas:
 - **PAPILDINĀT** – pievienot jaunu klientu un piesavināt viņam datus no datu laukiem.
 - **SAGLABĀT** – izmainīt izdalītā klienta datus uz tiem, kuri ievadīti datu laukos.
 - **IZDĒST** – dzēst visus datus par klientu,
- Darbam ar datu laukiem ir jāizmanto pogas:
 - **ADRESE** – ievadīt laukā adresi, kas tika sastādīta no tastatūrām.
 - **NOSAUKUMS** – ievadīt laukā nosaukumu, kurš tika izvēlēts no tastatūrām.
 - **Reģ.NR.** - ievadīt laukā reģistrācijas kodu, kurš tika sastādīts no tastatūrām.
- Lai pabeigtu darbu ar klientu, tiek izmantotas pogas:
 - **IZVELE** – iziet no ekrāna un iereģistrēt izvēlēto klientu čekā.
 - **ATCELT** – iziet no ekrāna bez klienta iereģistrēšanas čekā.

7.3.2. IEKŠĒJĀ KLIENTA IDENTIFIKĀCIJA PĒC KODA VAI KARTES.

- Iekšējā klienta identificēšanai pēc koda vai kartes numura, izmantojot digitālo tastatūru, ir jāievada klienta vai kartes numur, pabeidzot ievadišanu ar atbilstošās funkcionālās pogas nospiešanu:
 - LIETOTAIS PĒC KODA – meklēt klientu, izmantojot ievadītu numuru kā viņa kodu.
 - KARTES LIETOTĀIS – atrast klientu, kura kartes numurs ir sastādīts no tastatūras.

UZMANĪBU!!! Lai atrastu klientu, var izmantot viņa magnēta karti, vienkārši pārvelkot ar to pa magnēta karšu nolasītāju.

- Ja iekšējais klients ir identificēts, tad POS izdos tabulu ar viņa rekvizītiem un pieļaujamiem apmaksas veidiem. Darba pabeigšanai ar klientu tiek izmantotas pogas:
 - YES – iziet no ekrāna un iereģistrēt izvēlēto klientu čekā.
 - NO – iziet no ekrāna bez klienta ievadišanas čekā.

7.3.3. ČEKA APMAKSA AR IEKŠĒJO KLIENTU.

Nr.	Nosaukums	Summa
1(1)Pxd	Žurnāls XXL kr.v. 1 gab x2.25 Kods: 12000003	2.25

Kopā apmaksai 2.25

Klients **PinPad Em** Izdots

Pircējs

Kods: 010028 Reg Nr: 40003052790
 Nosaukums: VAS*LATVIJAS PASTS*AIZKR.REG.NOD
 Adrese: Ziemeļu iela 10, Lidosta Rīga, Mārupes pag., Rīgas raj.
 Lietotais: 9603589 EA 8099 (BLOĶĒTA PEC DUS GAISMA)
 Kartes Nr.: 1 Cl. politika: Samazināta atlāide
 Apm. veids: Credit

Ievadiet PIN kodu

Anulēt čeku Pircējs C ←

7 8 9
4 5 6
1 2 3
0 00 .

Kredits

ACTIVE POS Marija: sman Čeks Nr.00000413 sākt uz 31.03.2009 14:52:49 31.03.2009 14:53:50

- Pēc tam, kad klients ir identificēts un viņa dati tiks rādīti uz ekrāna, nospiežot uz grāmatzīmes SUMMA, varēs apskatīt dotā klienta papildus datus.

Pircējs

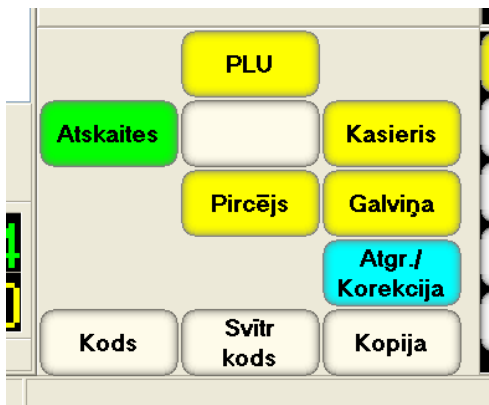
Pircējs	Summa
MonthLimit	50.00
DayLimit	10.00
CheckLimit	5.00
MonthSales	0.00
DaySales	0.00
KredRest	34901.39

Kartes Nr. 1 Cl. politika: Samazināta atlāide
Apm. veids: Credit

- Lai klients varētu apmaksāt tekošo čeku, viņam var būt nepieciešams ievadīt PIN-Kodu.
- Ir jāpiedāvā klientam ievadīt viņa PIN-Kodu ar ievadišanas ierīces BRIO PinPad palīdzību.
- Ja ievadītais PIN-Kods ir pareizs, tad uz ekrāna parādīsies pogas ar apmaksu variantiem, kuras ir uzstādītas sistēmā un atļautas tieši šim lietotājam.
- Ir jāizvēlas apmaksas veids un jāveic to, nospiežot atbilstošo pogu.

8. PREČU ATGRIEŠANA

8.1. VISU ČEKA, KAS NESATUR DEGVIELU, PREČU ATGRIEŠANA.

- Atrodieties galvenajā izvēlnē, uz funkcionālās tastatūras nospiediet pogu ATGR./KOREKCIJA.

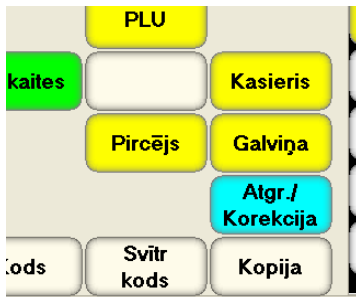

- Izmantojot digitālo tastatūru, ievadiet atgriežamā čeka (Nesatur degvielu) numuru un pabeidziet ievadišanu ar pogas ATGRIEŠANA nospiešanu.

- Apstipriniet atgriešanas noformēšanu, nospiežot pogu YES.
- Noformēsies visu izvēlētā čeka preču atgriešana un izdrukāsies atgriežamais čeks.

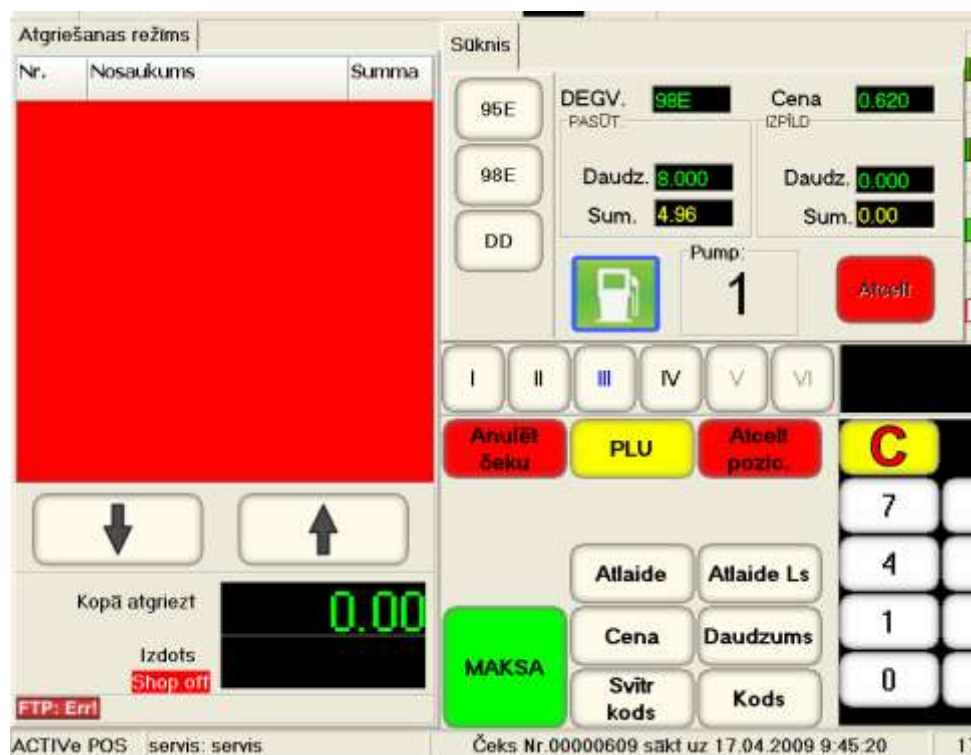
8.2. ATSEVIŠĶAS PRECES ATGRIEŠANA.

- Atrodieties galvenajā izvēlnē, uz funkcionālās tastatūras nospiediet pogu ATGR./KOREKCIJA.

- Uz atvērtais funkcionālās tastatūras izvēlieties pogu ATGRIEŠANA.

- Turpmākās preces atgriešanas darbības ne ar ko neatšķiras no preču pārdošanas un apmaksas procesa, izņemot to, ka sakrātais čeks būs atgriežams.

8.3. APMĀKSĀTĀ ČEKA ATGRIEŠANA, AR NEATKRAVĀTU DEGVIELU.

- Ja degviela jau ir apmaksāta (priekšapmaks), tomēr vēl nav atkravāta, vai uzpilde tikusi pārtraukta, tad neatkravātai degvielai var noformēt atgriešanu.

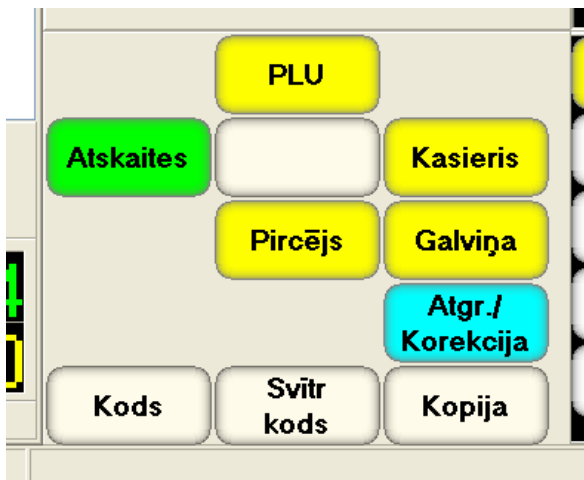
- Uzpildes tanka datu atspoguļošanas logā nospiediet pogu ATCELT. Pasūtījums pārsies no ATLIKĀ MAKSĀJUMA stāvokļa.

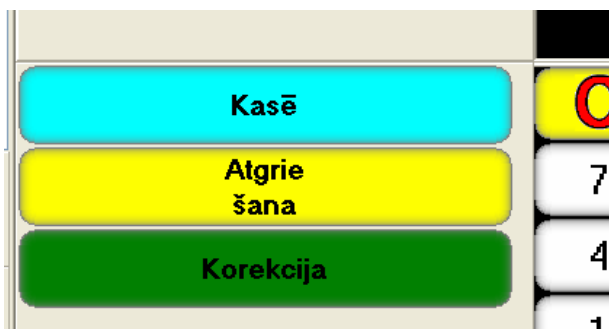
- Nospiediet pogu ATGRIEŠANA.
- Noformēsies neatkravātas degvielas atgriešana un izdrukāsies atbilstošs atgriešanas čeks.

8.4. ČEKA APMAKSAS FORMAS KOREKCIJA, AR ATKRAVĀTU DEGVIELU.

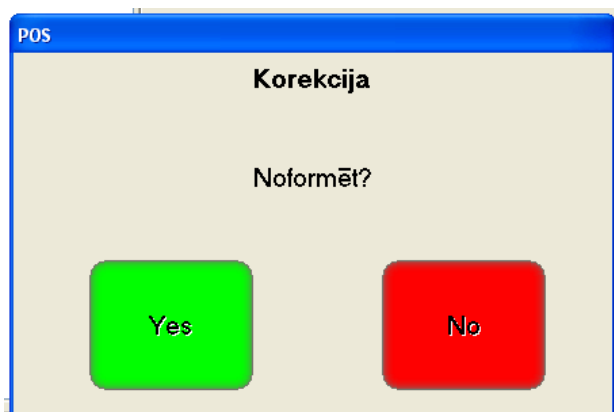
- Ja čeks jau ir apmaksāts un degviela atkravāta, tad var tikai nokoriģēt dotā čeka apmaksas formu.

- Atrodoties galvenajā izvēlnē, uz funkcionālās tastatūras nospiediet pogu ATGR./KOREKCIJA.

- Izmantojot digitālo tastatūru, ievadiet koriģējamā čeka numuru un pabeidziet ievadīšanu ar pogas KOREKCIJA nospiešanu.

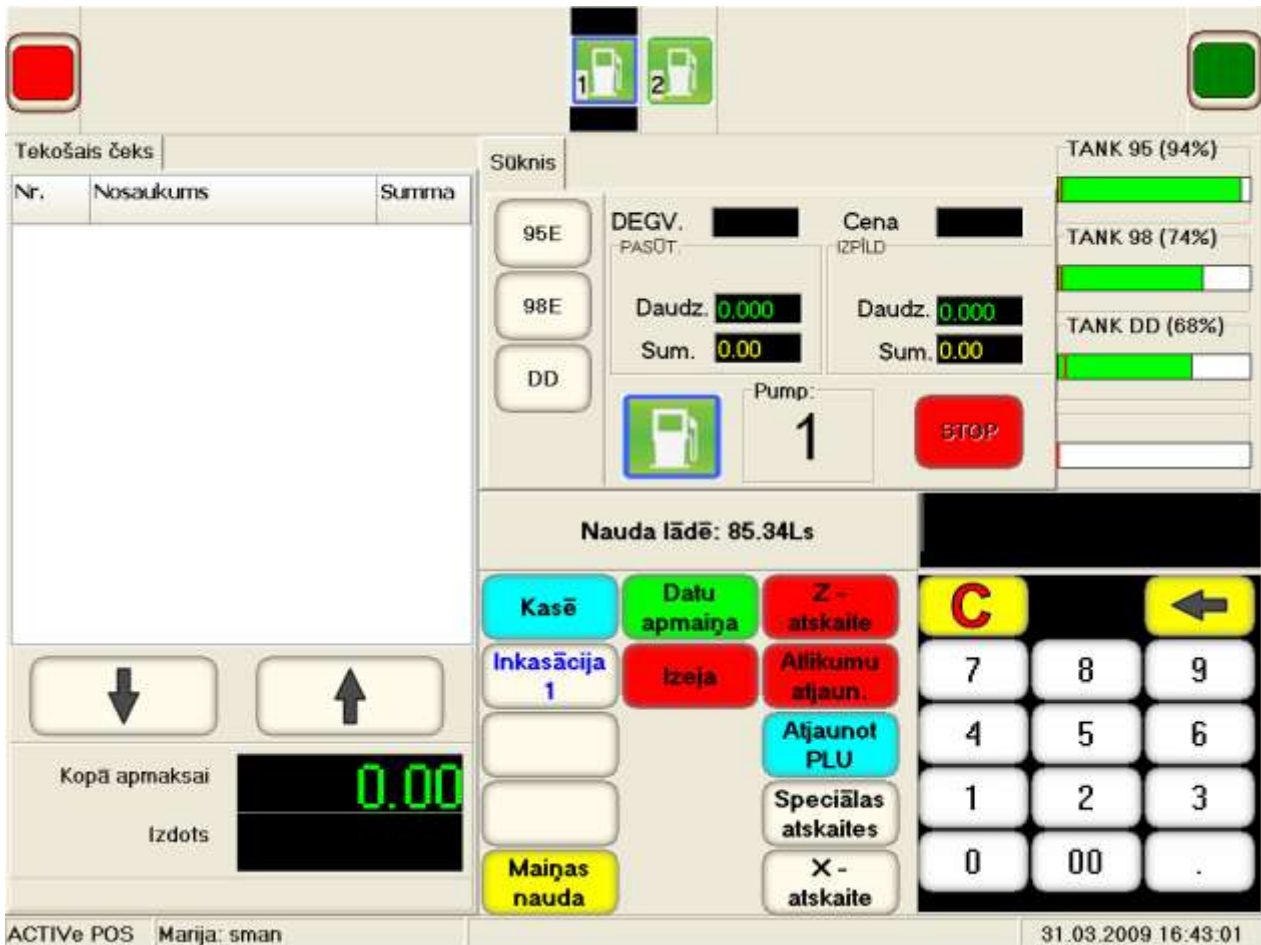

- Apstipriniet korekciju, nospiežot pogu YES.

Tekošais čeks			Pircējs	
Nr.	Nosaukums	Summa	Pircējs	Summa
1(I)x	Benzīns 95E 5.000 l x0.720 Kods: 0003	3.60	Kods	Reģ Nr
			Nosaukums	
			Adrese	
			Lietotais	
			Kartes Nr.	Cl. politika
				Apm. veids
Korekcija				
Izēja no korekcijas		Pircējs		C
↓		↑		←
Kopā apmaksai		3.60		
Izdots				
Credit off				
		Bankas Karte		
		Maksāt skaidrā nauda		
		Tehnologija		
ACTIVE POS servis: servis		Čeks Nr.00000617 sākt uz 11.04.2009 15:39:00		17.04.2009 10:35

- Turpmākās čeka apmaksas formas korekcijas darbības ne ar ko neatšķiras no pārdošanas čeka apmaksas noformēšanas procesa, izņemot to, ka nokoriģēta apmaksas forma attieksies jau pie esošā čeka.

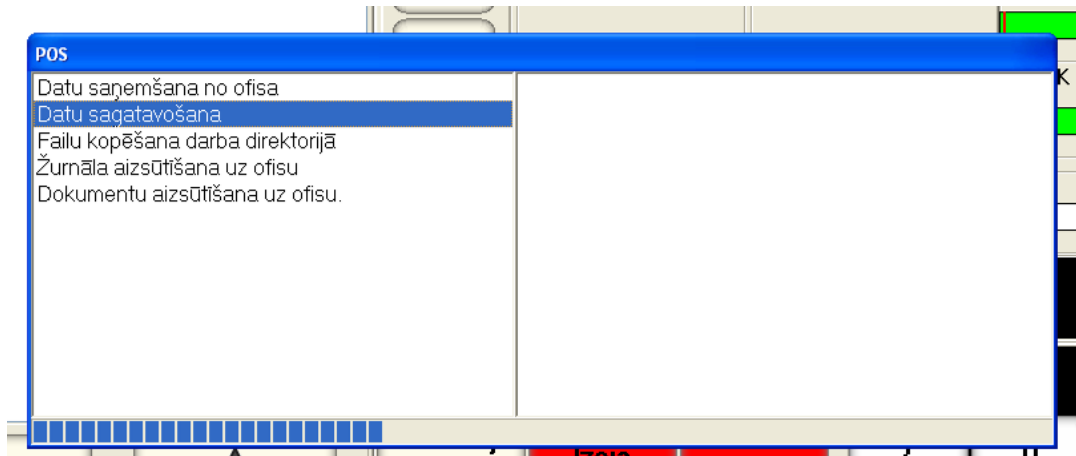
8.5. PĀRSKATI

- Ja, atrodoties galvenajā ekrānā, nospiež funkcionālu pogu ATSKAITES, tad parādīsies pogu kopums, kas ļauj iegūt dažādus pārskatus. Vienlaicīgi tekošā režīma logā parādīsies naudas summa, kas atrodas kasē.
 - KASĒ – atgriezties POS galvenajā ekrānā.
 - DATU APMAIŅA – veikt datu apmaiņu ar centrālo sistēmas datoru.
 - INKASACIJA-1 – veikt inkasāciju 1.
 - IZEJA – iziet no POS programmas.
 - Z-ATSKAITE – izdrukāt Z-pārskatu.
 - ATJAUNOT PLU – Sazināties ar sistēmas serveri un atjaunot populāru preču izvēlni.
 - SPECIALĀS ATSKAITES – pāriet pie izvēlnes speciālu pārskatu iegūšanai.
 - X-ATSKAITE – izdrukāt X-pārskatu.
 - MAIŅAS NAUDA – iemaksāt kasē maiņas naudu.

8.6. DATU APMAIŅA AR SISTĒMAS SERVERI

- Jānospiež poga **DATU APMAIŅA**.

- Uz ekrāna parādīsies logs, kurā tiks rādīti apmaiņas iziešanas posmi un to rezultāts.
 - **DATU SAŅEMŠANA NO OFISA** – datu saņemšana no ofisa.
 - **DATU SAGATAVOŠANA** – datu sagatavošana.
 - **FAILU KOPĒŠANA DARBA DIREKTORIJĀ** – failu kopēšana darba nodaļumos uz diska.
 - **ŽURNĀLA AIZSŪTĪŠANA UZ OFISU** – žurnālu nosūtīšana uz ofisu.
 - **DOKUMENTU AIZSŪTĪŠANA UZ OFISU** – dokumentu nosūtīšana uz ofisu.
- Ja datu apmaiņas procesā ar centrālo serveri tika saņemti informācijas ziņojumi, tad tie tiks rādīti uz ekrāna.

- Ja šādi ziņojumi ir vairāki, tad uz ekrāna tiks rādīts pēdējais ziņojums, bet iepriekšējo ziņojumu apskatīšanai jāizmanto pogas **UZ PRIEKŠU** un **ATPAKAĻ**.
- Pēc veiksmīgas apmaiņas pabeigšanas logs aizvērsies un varēs turpināt darbu.

UZMANĪBU!!! Darba turpināšanai vajadzēs atkārtoti iereģistrēties, ievadot kasiera numuru un viņa paroli.

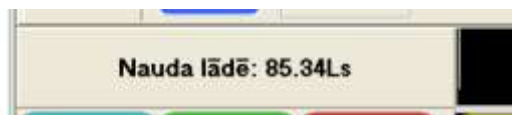
8.7. X,Z-PĀRSKATU IZDRUKA

- X,Z – pārskatu izdrukai ir jānospiež atbilstošu pogu Z-ATSKAITE vai X-ATSKAITE.
- Atšķirībā no X-PĀRSKATA, pēc Z-PĀRSKATA izdrukas visi dienas skaitītāji atjaunojas, un POS automātiski sāk DATU APMAIŅU AR SISTĒMAS SERVERI.
- Pēc veiksmīgas apmaiņas pabeigšanas logs aizvērsies un varēs turpināt darbu.

UZMANĪBU!!! Darba turpināšanai būs nepieciešams atkārtoti iereģistrēties, ievadot kasiera numuru un viņa paroli.

8.8. MAINĪTAS NAUDAS IEREĢISTRĒŠANA KASĒ.

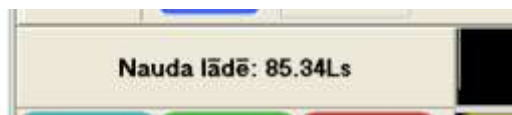
- Maisītas naudas iemaksai kasē:
 - Uz digitālās tastatūras uzņemt iemaksājamo naudas summu.
 - Uz funkcionālās tastatūras nospiegt pogu MAINĀS NAUDA.

- Tekošā režīma logā parādīsies naudas summa, kura atrodas kasē pēc mainītas naudas iemaksas.

8.9. INKASĀCIJA.

- Inkasācijas veikšanai:
 - Uz digitālās tastatūras uzņemt inkasējamo naudas summu.
 - Uz funkcionālās tastatūras nospiegt pogu INKASACIJA-1.

- Tekošā režīma logā parādīsies naudas summa, kura atrodas kasē pēc inkasācijas veikšanas.

8.1. POPULĀRU PREČU IZVĒLNES ATJAUNOŠANA.

- Atjaunošanas operācijas novadīšanas uz funkcionālās tastatūras jānospiež poga ATJAUNOT PLU.
- POS sazināsies ar sistēmas serveri un ielādēs jaunu populāru preču (PLU) izvēlni.

9. SPECIĀLI PĀRSKATI

- Speciālu pārskatu iegūšanai uz funkcionālas tastatūras jānospiež poga **SPECIALĀS ATSKAITES**.

- Funkcionālu pogu kopumu nomainīs nepieciešamais pogu kopums:
 - KASĒ** – atgriezties POS galvenajā ekrānā.
 - PAR PROGRAMMU** – apskatīt informāciju par POS programmu.
 - KARTES** – apskatīt esošās atlaižu kartes.
 - DEGVIELAS KONFIGIG.** – uzpildes stacijas iestatījumu izmaiņa.
 - FISKALA ATSKAITE** – ieiet ekrānā pilna fiskālā pārskata izdrukai. Tiek drukāti visi Z-pārskati, kas nokļuvuši norādītajā periodā.
 - NOBLOĶĒT TASTATŪRU** – pagaidām bloķēt ekrānu.
 - ZIŅOJAMS** – parādīt jaunus, kas iegūti no sistēmas servera pie pēdējās apmaiņas.
 - PERIODISKĀ ATSKAITE** – ieiet ekrānā īsa fiskālā pārskata izdrukai. Tiek drukāti Z-pārskatu, kas nokļuvuši norādītajā periodā, summārie dati.

9.1. INFORMĀCIJAS SAŅEMŠANA PAR PROGRAMMU.

- Informācijas apskatīšanai par programmu ir jānospiež poga **PAR PROGRAMMU**.

- Uz ekrāna parādīsies galvene ar pilnu informāciju par programmu.
- Atgriešanai izvēlnē jānospiež poga **OK**.

9.2. SAŅEMTO JAUNUMU PĀRSKATS.

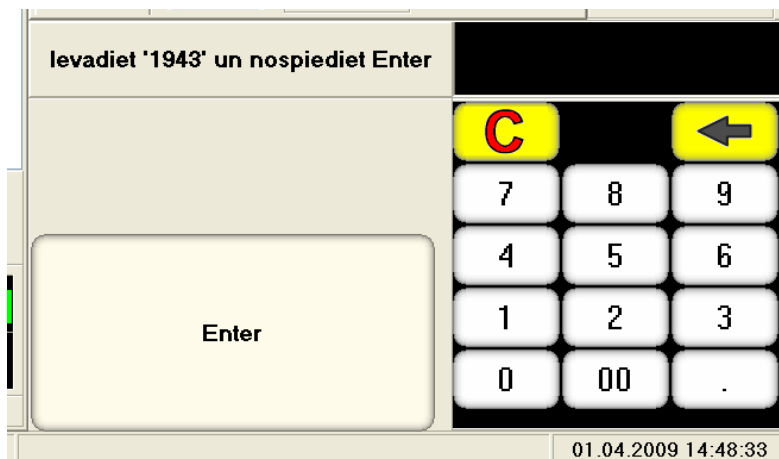
- Jaunumu apskatīšanai jānospiež poga ZIŅOJAMS.
- Ja pie datu apmaiņas ar centrālo serveri tika iegūti informācijas ziņojumi, tad tie rādīsies uz ekrāna.

- Ja šādi ziņojumi bijuši vairāki, tad uz ekrāna rādīsies pēdējais ziņojums, bet iepriekšējo ziņojumu apskatīšanai jāizmanto pogas UZ PRIEKŠU un ATPAKAĻ.
- Atgriešanai izvēlnē jānospiež poga OK.

9.3. EKRĀNA PAGAUDU BLOKĒŠANA.

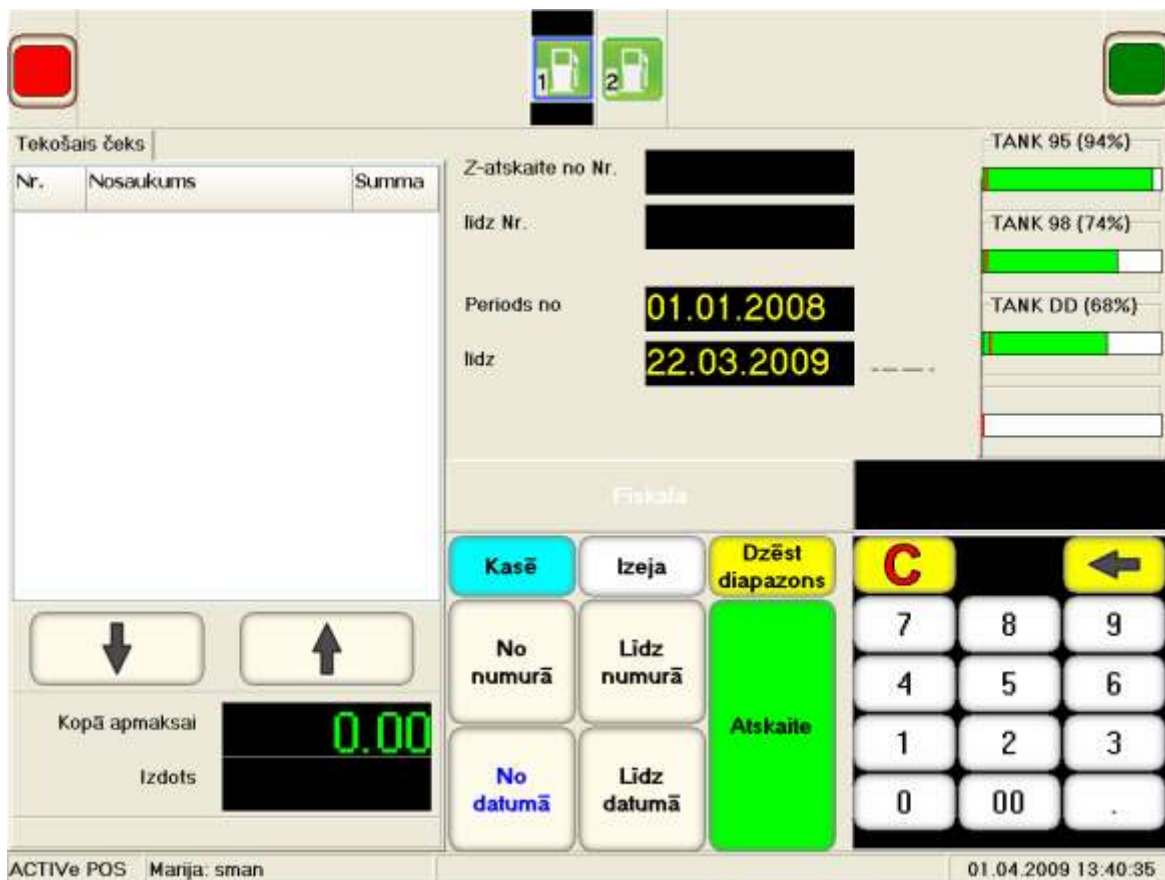
- Ekrāna pagaidu bloķēšanai (piemēram, lai to noslaucītu) ir jānospiež poga NOBLOKĒT TASTATŪRU.

- Ekrāna atbloķēšanai ir jāievada digitālajā tastatūrā tekošā režīma logā norādīto kodu un jānospiež poga ENTER.

9.4. PILNA FISKĀLĀ PĀRSKATA IZDRUKA.

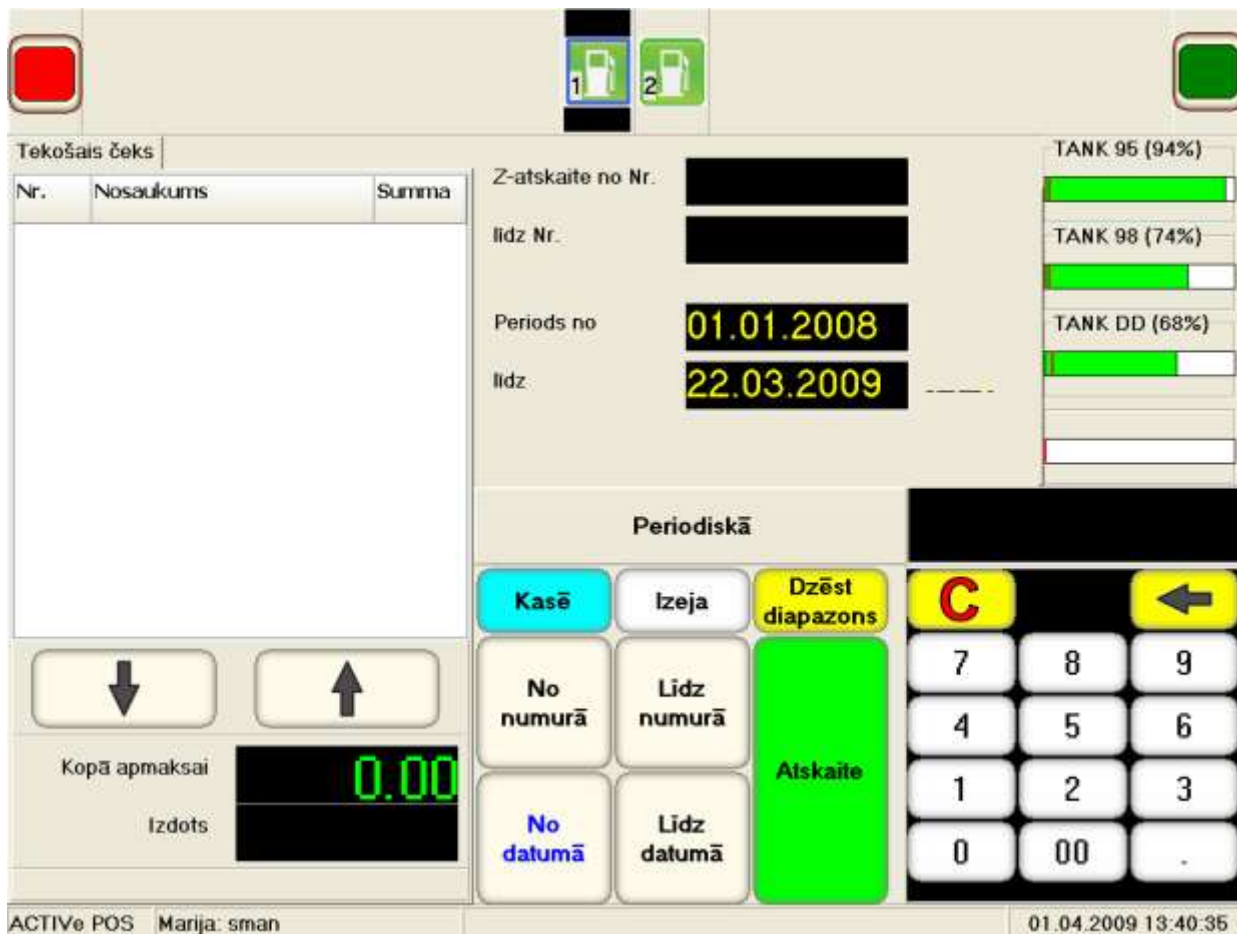
- Nospiešot pogu **FISKALA ATSKAITE**.

- Atvēršies logs Z-pārskatu diapazona numuru vai datumu logs izdrukai un nomainīsies funkcionālu pogu kopums.
 - **NO NUMURĀ** - uzdot Z-pārskatu sākotnējo numuru, uzņemtu uz digitālās tastatūras.
 - **LĪDZ NUMURĀ** - uzdot X-pārskatu beigu numuru, uzņemtu uz digitālās tastatūras.
 - **NO DATUMĀ** - uzdot Z-pārskatu sākotnējo datumu, uzņemtu uz digitālās tastatūras.
 - **LĪDZ DATUMA** - uzdot Z-pārskatu beigu datumu, uzņemtu uz digitālās tastatūras.
 - **DZĒST DIAPAZON** – atfirīt uzņemto diapazonu lielumus.
 - **ATSKAITE** – izdrukāt ar printeri visus Z-pārskatus, kas nokļuvuši norādītajā datumu vai numuru diapazonā.
- Pēc izdrukas pabeigšanas var turpināt darbu ar POS, nospiežot:
 - **KASĒ** – atgriezties galvenajā POS ekrānā.
 - **IZEJA** – atgriezties pārskatu ekrānā.

9.5. PERIODISKA PĀRSKATA IZDRUKA.

- Nospiešot pogu PERIODISKĀ ATSKAITE.

- Atvēršies logs Z-pārskatu datumu vai diapazona numuru ievadīšanai izdrukai un nomainīsies funkcionālu pogu kopums.
 - NO NUMURĀ - uzdot Z-pārskatu sākotnējo numuru, uzņemtu uz digitālās tastatūras.
 - LĪDZ NUMURĀ - uzdot Z-pārskatu beigu numuru, uzņemtu uz digitālās tastatūras.
 - NO DATUMĀ - uzdot Z-pārskatu sākotnējo datumu, uzņemtu uz digitālās tastatūras.
 - LĪDZ DATUMĀ - uzdot Z-pārskatu beigu datumu, uzņemtu uz digitālās tastatūras.
 - DZĒST DIAPAZON - attīrīt uzņemto diapazonu lielumus.
 - ATSKAITE – izdrukāt ar printeri visu Z-pārskatu, kas nokļuvuši norādītajā datumu vai numuru diapazonā, summāros datus.
- Pēc izdrukas pabeigšanas var turpināt darbu ar POS, nospiežot:
 - KASE – atgriezties galvenajā POS ekrānā.
 - IZEJA – atgriezties pārskatu ekrānā.

9.6. POS KONFIGURĀCIJA DARBAM AR DEGVIELU.

- Lai iegūtu piecu datu konfigurācijai par degvielu, uz funkcionālas tastatūras jānospiež poga **DEGVIELAS KONFIGIG.**

- Funkcionālu pogu kopumu nomainīs nepieciešamais pogu kopums:
 - **KASĒ** – atgriezties galvenajā POS ekrānā.
 - **IZEJA** – atgriezties pārskatu ekrānā.
 - **DEGVIELAS KONFIG.** – degvielas parametru izmaiņa. Režīms – parolēts!
 - **STACIJAS KONFIG.** – degvielas tvertņu konfigurācija.
 - **DEGVIELAS CENA.** – degvielas cenas izmaiņa.
 - **NAKTS/DIENA** – uzpildes tanku darba pagaidu iestatījumi.
 - **SŪKNIS** – datu apmaiņa ar uzpildes tankiem.
 - **ATBLOKET VISS** – visu degvielas tvertņu atbloķēšana.

9.6.1. DEGVIELAS TVERTŅU KONFIGURĀCIJAS

- Lai iegūtu pieeju degvielas tvertņu konfigurācijai, uz funkcionālas tastatūras jānospiež poga STACIJAS KONFIG.

- Augšējā ekrāna daļā ir atspoguļotas uzpildes stacijas degvielas tvertnes ar to stāvokļa informāciju. Izvēlēta tvertne – apgaismota.
 - Tvertnes nosaukums.
 - Degvielas nosaukums.
 - Tvertnes stāvoklis – BLOKĒTS/ATBLOKĒTS.
 - Tekoši degvielas pārpalikumi.
- Labajā ekrāna daļā ir parādīta sīka informācija par izvēlēto tvertni.
 - Tvertnes nosaukums.
 - Degvielas nosaukums.
 - Minimālais un maksimālais degvielas daudzums dotajai tvertnei.

UZMANĪBU!!! POS neļaus uzpildes tankam atkravāt degvielu, ja tās pārpalikumi pēc atkravāšanas būs mazāki par minimāliem šai tvertnei. POS neļaus arī papildināt degvielu tvertnē, ja tās daudzums pēc papildīšanas pārsniegs šīs tvertnes maksimālo lielumu.

- Tekošais degvielas atlikums.
- Tekošie dati par degvielas papildināšanu vai izlietošanu no tvertnes.
- Tvertnes aizpildīšanas procents ar atzīmi par minimāli pieļaujamu degvielas daudzumu.
- Tvertnes stāvokļa kontroles automātiskas ierīces rādītāji, ja šāda ierīce ir pieslēgta.
- Funkcionālās pogas:
 - DRUKAT TANK – izdrukāt pilnu informāciju par izvēlēto tvertni.
 - NOBLOK – nobloķēt tvertni.
 - ATBLOK – atbloķēt tvertni.
 - UP/DOWN – izvēlēties nākamo/iepriekšējo tvertni.
 - PAPILDIŠANA – papildināt degvielu tvertnē par to daudzumu, kas ievadīts no digitālās tastatūras.
 - NORAKSTĪŠANA – norakstīt degvielu tvertnē par to daudzumu, kas ievadīts no digitālās tastatūras.
 - KASĒ – atgriezties galvenajā POS ekrānā.
 - IZEJA – atgriezties pārskatu ekrānā.

9.6.2. DEGVIELAS CENAS IZMAIŅA

- Lai iegūtu pieeju degvielas cenas izmaiņai, uz funkcionālas tastatūras jānospiež poga DEGVIELAS CENA.

Nr.	Nosaukums	Cena
1	95E	0.720
2	98E	0.620
3	DD	0.632

Degviela	DD
Cena	0.632

Kasē	Izeja	
Cena	Up	C
	Down	←
		7 8 9
		4 5 6
		1 2 3
		0 00 .

- Ekrāna augšējā kreisajā daļā dotajā stacijā esošo degvielas veidu saraksts ar to numuru, nosaukumu un tekošo cenu. Izvēlētā degviela – apgaismota.
 - UP/DOWN – izvēlēties nākamo/iepriekšējo tvertni.
- Pirmajā ekrāna daļā ir parādīta sīka informācija par izvēlētu degvielu.
 - Degvielas nosaukums
 - Tekošā degvielas cena.
- Funkcionālās pogas:
 - CENA – nomainīt izvēlētās degvielas cenu pret jaunu cenu, kas ievadītu no digitālās klaviatūras.
 - KASĒ – atgriezties galvenajā POS ekrānā.
 - IZEJA – atgriezties pārskatu ekrānā.

UZMANĪBU!!! Degvielas cena tiek ierakstīta fiskālajā modulī, bet dažiem uzpildes tanku tiem arī pašā tankā. Tiem tankiem, kuri neuztur cenas ielādi no dotā režīma, ir jāielādē no režīma SŪKNIS.

9.6.3. DATU APMAIŅA AR UZPILDES TANKIEM

- Pieejas iegūšanai datu apmaiņai ar uzpildes tankiem jānospiež poga SŪKNIS.

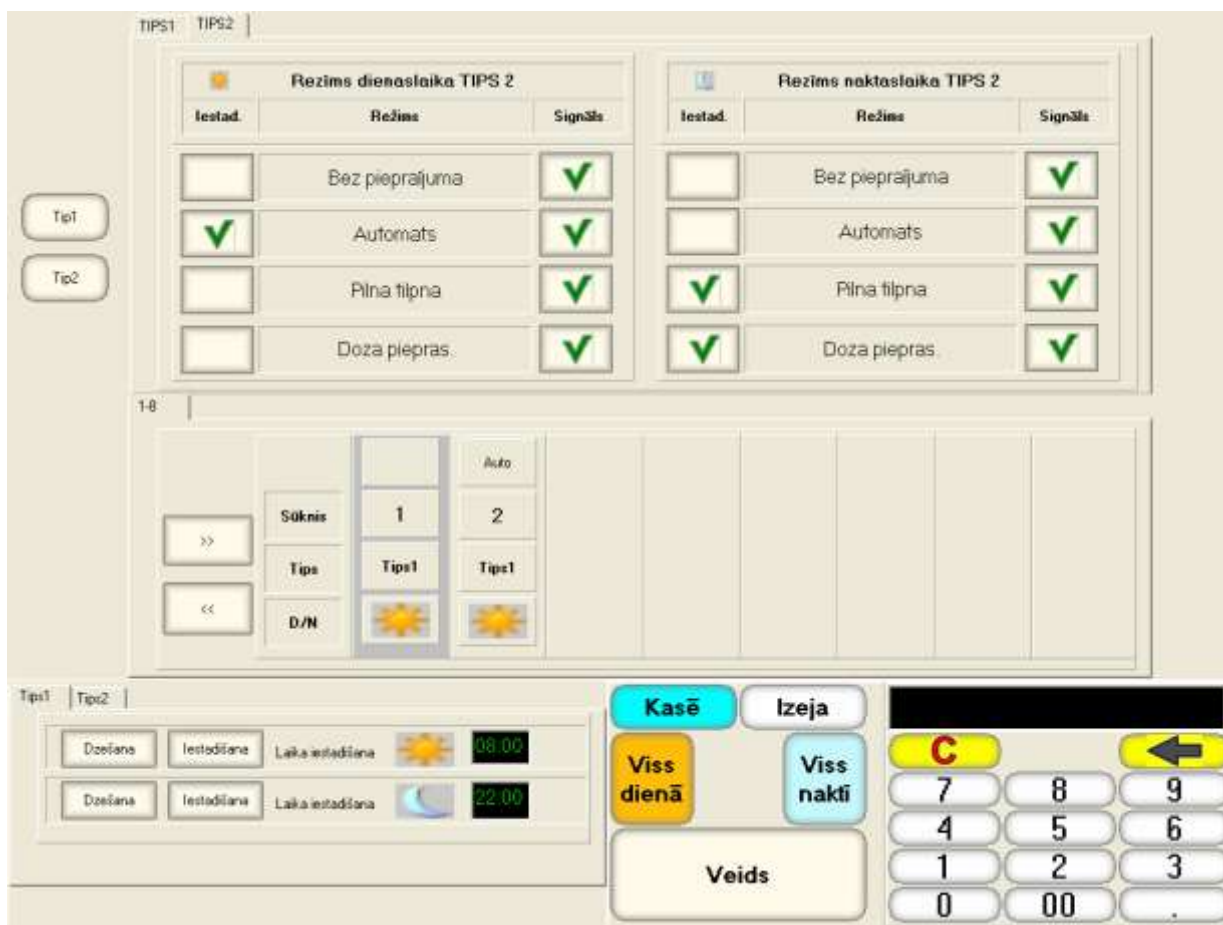
- Ekrāna augšējā kreisajā daļā ir parādīts logs ar dotajā stacijā esošu uzpildes tanku sarakstu kopā ar to numuriem, tekošo režīmu. Izvēlētais tanks – apgaismots.
- Ekrāna augšējā labajā daļā ir parādīts logs ar tā tanka pistoļu sarakstu, kas izvēlēts ekrāna kreisajā daļā, un informāciju par katru pistoli:
 - Pistoles numurs.
 - Patstāvīgi uzaudzējama degvielas daudzums, kas ieliets no dotās pistoles.
 - Patstāvīgi uzaudzējamā naudas summa, par kuru tika atkravāta degviela no dotās pistoles.
- Funkcionālās pogas:
 - UP/DOWN – izvēlēties nākamo/iepriekšējo uzpildes tanku.
 - NOBLOK – nobloķēt izvēlēta tanka darbu.
 - ATBLOK – atbloķēt nobloķētu tanku.
 - CENA – ielādēt degvielas cenu no fiskālā moduļa uzpildes tankā.

UZMANĪBU!!! Degvielas cenas ielādes iespēju uzpildes tankā uztur ne visi tanku tipi.

- KASĒ – atgriezties galvenajā POS ekrānā.
- IZEJA – atgriezties pārskatu ekrānā.

9.6.4. UZPILDES TANKU REŽĪMU IESTATĪJUMI.

- Lai iegūtu pieeju uzpildes tanku režīmu iestatījumiem, ir jānospiež poga NAKTS/DIENA.

- Ekrāna augšējā daļā ir parādītas divu parametru kopumu grāmatzīmes - TIPS1 un TIPS2. Katram kopumam ir parametru saraksts darba DIENAS un NAKTS režīmam ar to aizvietošanas iespēju un skaņas signāla uzdevums.

- **BEZ PIEPRASĪJUMA** – Režīms tirdzniecībai ar degvielu pēc priekšapmaksas. Šajā režīmā nekādus pieprasījumus uzpildes sākuma apstiprināšanai POS neizsniegs.

Priekšapmaksā:

- Klients paziņo operatoram tanka numuru, degvielas tipu un tā daudzumu.
- Operators izsit čeku.
- Klients apmaksā čeku un aiziet uzpildīties.
- Pēc pistoles noņemšanas uzpildes tanks atkravās apmaksāto degvielas daudzumu.

Pēcapmaksas iespēja:

- Klients noņem pistoli.
- Operators nospiež uzpildes atļaušanas pogu.
- Klients uzpilda viņam vajadzīgo degvielas daudzumu.
- Operators izsit čeku.
- Klients apmaksā čeku

- **AUTOMATS** – Pilnīga automāta režīms. POS ļauj uzsākt uzpildi uzreiz pēc uzpildes pistoles noņemšanas gan veicot pēcapmaksu, gan veicot priekšapmaksu.
- **PILNA TILPA** – Režīms degvielas tirdzniecībai pēc pēcapmaksas. Pēc uzpildes pistoles noņemšanas POS dara pieprasījumu uzpildes sākuma apstiprināšanai. Operatoram ir vai nu jāatļauj uzpildi, vai arī jāatsaka.

Pēcapmaksā:

- Klients noņem pistoli.
- POS pieprasa operatoram atļauju uzpildes sākumam.
- Operators nospiež uzpildes sākuma atļaušanas pogu.
- Klients uzpilda viņam vajadzīgo degvielas daudzumu.
- Operators izsit čeku.
- Klients apmaksā čeku.

Priekšapmaksas iespēja:

- Klients paziņo operatoram tanka numuru, degvielas tipu un tā daudzumu.
- Operators izsit čeku.
- Klients apmaksā čeku un sāk uzpildīties.
- Pēc pistoles noņemšanas uzpildes tanks atkravās apmaksāto degvielas daudzumu.

- DOZA PIEPRAS – Papildus priekšapmaksas iespējas režīmā PILNA TILPA. Ja režīms ir ieslēgts, tad, veicot priekšapmaksu, POS pieprasīs operatoram atļauju uzpildei.

Priekšapmaksas iespēja:

- Klients paziņo operatoram tanka numuru, degvielas tipu un tā daudzumu.
- Operators izsit čeku.
- Klients apmaksā čeku un sāk uzpildīties.
 - Pēc pistoles noņemšanas POS pieprasīs operatoram atļauju uzpildei.
 - Operators nospiež uzpildes sākuma atļaušanas pogu.
- Uzpildes tanks atkravās apmaksāto degvielas daudzumu.

- Vidējā ekrāna daļā ir parādīti uzpildes tanki ar numuru, piesavinātu parametru kopumu un diennakts laiku. Izdalītais tanks – apgaismots.
 - AUTO – diennakts laika nomainas poga – manuāli vai automātiski, pēc grafika.
 - SŪKNIS – uzpildes tanka numurs.
 - TIPS – piešķirtais parametru kopums.
 - D/N – diennakts laika uzstādīšanas poga, ja izvēlēts manuāls režīms.
- Apakšējā ekrāna daļā ir parādīti DIENAS un NAKTS darba režīmu sākuma laiki, parametru kopumiem TIPS1 un TIPS2. Režīma sākuma laika ievadīšanai ir jāizmanto digitālo tastatūru un pogas DZĒSHANA un IESTADIŠANA.
- Funkcionālās pogas:
 - VISS DIENA – uzstādīt visiem tankiem DIENAS darba režīmu (Ja nav automāts).
 - VISS NAKTĪ – uzstādīt visiem tankiem NAKTS darba režīmu (Ja nav automāts).
 - TIPS – nomainīt izvēlētajam tankam parametru kopuma tipu uz to tipu, kas ievadīts no tastatūras.
 - KASĒ – atgriezties galvenajā POS ekrānā.
 - IZEJA – atgriezties pārskatu ekrānā.

10. DROŠĪBAS PASĀKUMI

- BRIO ACTIVE POS Oil operatoriem un remonta un apkalpošanas speciālistiem jāiziet drošības tehnikas instruktāžu.
- Netiek pieļauts operatora darbs pie noņemtiem BRIO ACTIVE POS Oil apvalkiem.
- Pirms BRIO ACTIVE POS Oil ieslēgšanas elektriskajā tīklā ir nepieciešams apskatīt tīkla kabeli un pārlicināties par tā darbību.
- POS uzstādīšanas vietai jābūt aprīkotai ar divu polu rozeti kopā ar iezemējošu kontaktu.
- Netiek pieļauts darbs ar BRIO ACTIVE POS Oil trūkstot aizsargājošam iezemējumam iezemēšanas kontaktā.
- Pie ieslēgtas BRIO ACTIVE POS Oil barošanas aizliegts ieslēgt un izslēgt ārējo ierīču izjaukšanas.
- Atrodot defektus pie ieslēgtas barošanas un noņemta apvalka, ir nepieciešams pieņemt pasākumus, kuri izslēdz nejaušu kontaktu ar strāvu vadošām daļām.
- Netiek pieļauta bloku vai atsevišķu radio elementu nomaiņa pie ieslēgta POS.
- Nav ieteicams atstāts BRIO ACTIVE POS Oil ieslēgtu bez pieskatīšanas.

UZMANĪBU!!! BRIO ACTIVE POS Oil ir uzstādīts akumulators. Nomainot akumulatoru (Tikai servisa meistardarbnīcā), ievērojiet pareizu tā uzstādīšanas polaritāti. Nepareiza akumulatora uzstādīšana var novest pie pīlnīgas POS elektronikas bojāšanas.

UZMANĪBU!!! Izlietoto akumulatoru utilizāciju jāveic stingrā saskaņā ar akumulatoru ražotāja rekomendācijām.

11. BRIO EngineerinG® GARANTIJAS

SIA "ZRF BRIO" (BRIO EngineerinG®) garantē kārtīgu BRIO ACTIVE POS Oil darbu datorsistēmas ShoppinG™ sastāvā vai atsevišķi no tās, viena gada laikā kopš pārdošanas dienas. Garantijas termiņa laikā BRIO EngineerinG® apņemas veikt remontu vai BRIO ACTIVE POS Oil nomaiņu bezmaksas.

Garantijas saistības izplatās tikai uz POS, kas iegādāti pie oficiālajiem SIA "ZRF BRIO" izplatītājiem. Pērkot vai pārdodot POS, trešajām personām ir obligāti jāveic pārreģistrāciju jebkurā no SIA "ZRF BRIO" pārstāvniecībām.

Garantijas saistības neizplatās uz POS, kuri tika pakļauti augstas temperatūras, elektriskā un citu lauku, agresīvas ķīmiskās vides iedarbībai vai tika bojāti mehānisku bojājumu vai neuzmanīgas apiešanas ar tiem rezultātā. POS plombēšanas bojāšana arī ir pamats garantijas izbeigšanai.

SIA "ZRF BRIO" (BRIO EngineerinG™) nenes atbildību par nepareizu POS darbu gadījumā, ja tos uzstāda firmas, kuras nav oficiāli SIA "ZRF BRIO" pārstāvji. Netiek arī garantēts POS darbs svešu firmu programmatūras pielietošanas gadījumā, ja tās nav izgājušas sertifikāciju SIA "ZRF BRIO".

UZMANĪBU!!! POS ekspluatācija bez aizsargājošā iezemējuma ir pamats garantijas izbeigšanai.

Papildus informāciju par garantijas saistību darbības pagarināšanu var iegūt jebkurā SIA "ZRF BRIO" (BRIO EngineerinG®) pārstāvniecībā.

Šīs garantijas saistības zaudē spēku, ja līgumā konkrēta POS vai sistēmas, kuras sastāvā tas ietilpst, piegādei un apkalpošanai, ir atrunāti citi nosacījumi.